

บทที่ 2

ทฤษฎี

ระบบเก็บขนมูลฝอย

George Tchobanoglous, Hilary Theisen และ Rolf Eliassen (1977)
ได้ศึกษาและแนะนำว่า

1. ประเภทของระบบเก็บขนมูลฝอย

ระบบเก็บขนมูลฝอย แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ตามวิธีดำเนินงาน ได้แก่ ระบบ
ตู้กะบะลาก (hauled container system) และระบบถังมูลฝอยประจำที่ (stationary
container system)

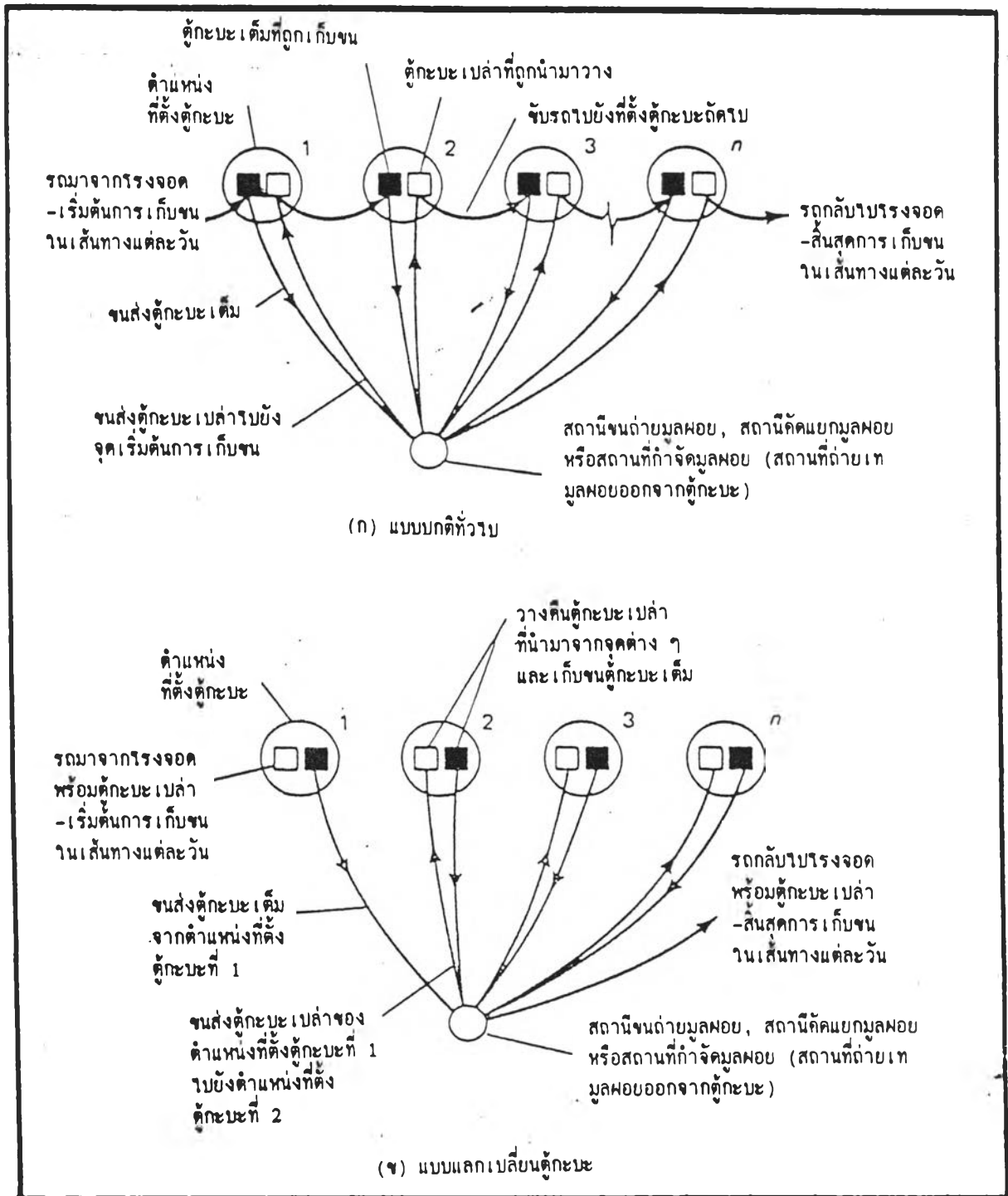
1.1 ระบบตู้กะบะลาก (Hauled Container System)

ระบบตู้กะบะลาก คือ ระบบเก็บขนมูลฝอย ซึ่งถังบรรจุมูลที่แหล่งกำเนิด
ถูกลากไปถ่ายเทที่สถานีที่กำจัดมูลฝอย หรือสถานีขนถ่ายมูลฝอยโดยตรง ดังแสดงในรูปที่ 2-1
ระบบนี้เหมาะสมสำหรับแหล่งผลิตมูลฝอยปริมาณมาก เช่น ตลาด อาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ โรง
งานอุตสาหกรรม เนื่องจากถังมูลฝอยจะมีขนาดใหญ่ประมาณ 8 - 30 ลูกบาศก์เมตร

ส่วนรถเก็บขนมูลฝอยที่ใช้กับระบบนี้ จะเป็นรถลาก ได้แก่ รถลากขนาดเล็ก
(ขนาด 5 - 9 ลูกบาศก์เมตร) รถลากขนาดใหญ่ (ขนาด 9 - 38 ลูกบาศก์เมตร) และ
รถพ่วง (ขนาด 12 - 30 ลูกบาศก์เมตร) โดยมีพนักงานเก็บขนประมาณ 1 - 2 คน

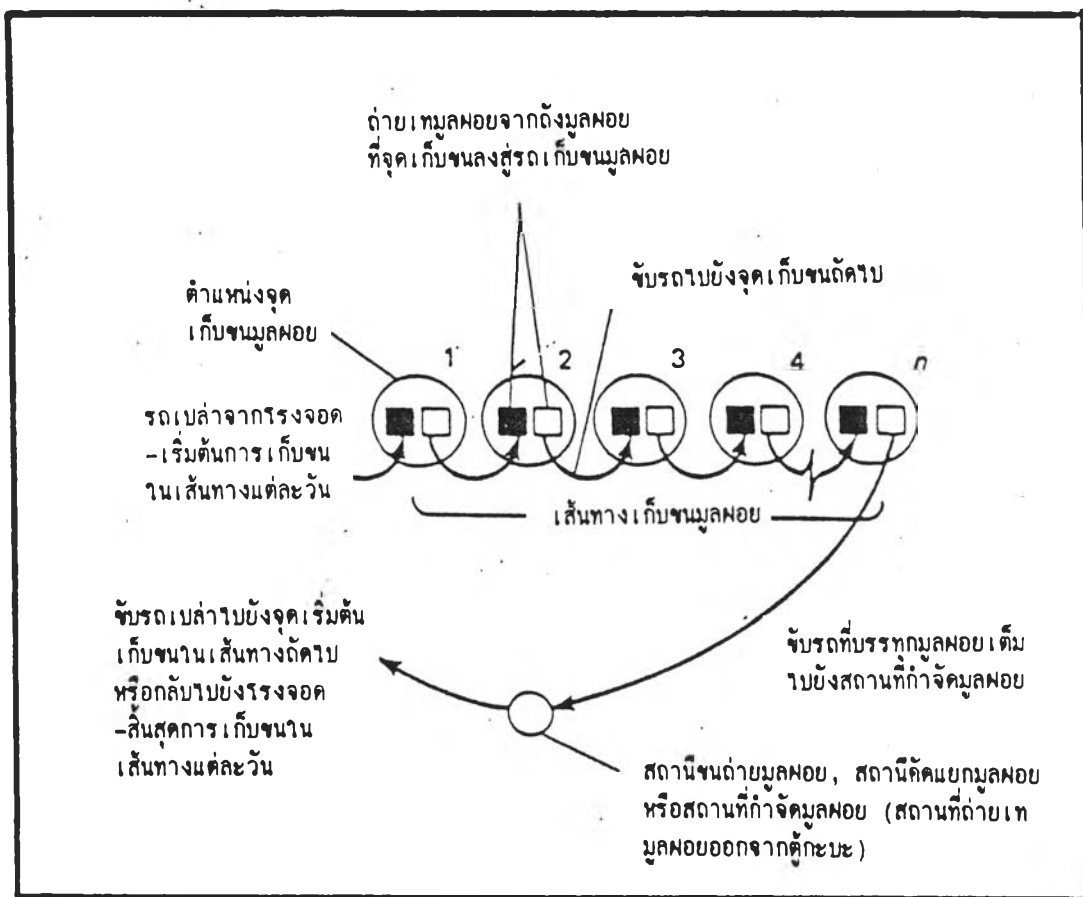
1.2 ระบบถังมูลฝอยประจำที่ (Stationary Container System)

ระบบถังมูลฝอยประจำที่ คือ ระบบเก็บขนมูลฝอย ซึ่งขนย้ายมูลฝอยจากถัง
มูลฝอย ณ แหล่งกำเนิดลงสู่รถเก็บขน และนำถังมูลฝอยกลับคืนที่เดิม ดังแสดงในรูปที่ 2-2
ระบบนี้เป็นที่นิยมใช้โดยทั่วไป โดยจะตระเวนเก็บขนมูลฝอยตามแหล่งกำเนิดต่าง ๆ ในเส้นทางที่
รับผิดชอบ แล้วนำไปถ่ายเทที่สถานีที่กำจัดมูลฝอย หรือสถานีขนถ่ายมูลฝอย

รูปที่ 2-1 ระบบเก็บขนมูลฝอยแบบตู้คอนเทนเนอร์ลาก (Hauled Container System)

ที่มา : George Tchobanoglous, Hilary Theisen and Rolf Elieassen. 1977

รูปที่ 2-2 ระบบเก็บขนมูลฝอยแบบถังมูลฝอยประจำที่ (Stationary Container System)

ที่มา : George Tchobanoglous, Hilary Theisen and Rolf Eliassen. 1977

รถเก็บขนมูลฝอยที่ใช้กับระบบนี้ จะเป็นรถบรรจุมูลฝอย ได้แก่ รถเก็บขนมูลฝอยแบบมีเครื่องอัด (ขนาด 8 - 23 ลูกบาศก์เมตร) และรถเปิดข้างท้าย (ขนาด 7 - 11 ลูกบาศก์เมตร) โดยมีพนักงานเก็บขนประมาณ 4 - 5 คน

2. การวิเคราะห์ระบบเก็บขนมูลฝอย

ในการวิเคราะห์ระบบเก็บขนมูลฝอย ข้อมูลที่สำคัญ คือ เวลาที่ใช้ในการดำเนินงานกิจกรรมต่าง ๆ ในระบบ ซึ่งประกอบด้วย 4 กิจกรรมหลัก ได้แก่ การขนถ่ายมูลฝอย ณ แหล่งกำเนิด (pick up) การขนส่ง (haul) การปฏิบัติงาน ณ สถานที่ปลายทาง (at site) และกิจกรรมอื่น (off route)

2.1 คำนิยามของเวลาที่ใช้ในกิจกรรมต่าง ๆ

2.2.1 สำหรับระบบตู้ขยะลาก

1) เวลาที่ใช้ในการขนถ่ายมูลฝอย ณ แหล่งกำเนิด (pick up time) หมายถึง เวลาที่ใช้ในการปลดตู้ขยะ เปล่าที่ได้ถ่ายมูลฝอยออกแล้วไปตั้งไว้ใน ณ แหล่งกำเนิด รวมกับเวลาที่ใช้ในการขับรถจากที่ตั้งตู้ขยะใบเดิม ไปยังที่ตั้งตู้ขยะใบใหม่รวมกับเวลาที่ใช้ในการเกี่ยวตู้ขยะที่บรรจุมูลฝอยใบใหม่ เข้ากับตัวรถลาก

2) เวลาที่ใช้ในการขนส่ง (haul time) หมายถึง เวลาที่ใช้ในการขนลากตู้ขยะที่บรรจุมูลฝอยไปยังสถานที่ปลายทาง รวมกับเวลาที่ใช้ในการขนลากตู้ขยะเปล่ากลับไปยังที่ตั้งที่กำหนด

3) เวลาที่ใช้ในการปฏิบัติงาน ณ สถานที่ปลายทาง (at site time) หมายถึง เวลาที่ใช้ทั้งหมดตั้งแต่เริ่มไปถึงสถานที่ปลายทาง จนกระทั่งเริ่มออกจากสถานที่ปลายทาง

4) เวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมอื่น (off route time) หมายถึง เวลาที่ใช้ทั้งหมดในการปฏิบัติกิจกรรมอื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเก็บขนมูลฝอยโดยตรง

2.2.2 สำหรับระบบถังมูลฝอยประจำที่

1) เวลาที่ใช้ในการขนถ่ายมูลฝอย ณ แหล่งกำเนิด (pick up time) หมายถึง เวลาที่ใช้ทั้งหมดตั้งแต่รถเก็บขนมูลฝอยหยุดที่ถังมูลฝอยจุดแรก และทำการขนถ่ายมูลฝอย จนกระทั่งขนถ่ายถังมูลฝอยใบสุดท้ายของการเก็บขนมูลฝอยในเที่ยวนั้น

2) เวลาที่ใช้ในการขนส่ง (haul time) หมายถึง เวลาที่ใช้ในการเดินทางโดยเริ่มจากเวลาที่ขนถ่ายมูลฝอยจากถังใบสุดท้ายในเที่ยวนั้นแล้วเสร็จ หรือรถเก็บขนมูลฝอยเต็ม และเดินทางไปยังสถานที่ปลายทาง รวมกันเวลาที่เริ่มออกเดินทางจากสถานที่ปลายทางไปยังถังมูลฝอยใบแรกของเที่ยวต่อไป

3) เวลาที่ใช้ในการปฏิบัติงาน ณ สถานที่ปลายทาง (at site time) หมายถึง เวลาที่ใช้ทั้งหมดตั้งแต่เริ่มไปถึงสถานที่ปลายทาง จนกระทั่งเริ่มออกจากสถานที่ปลายทาง

4) เวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมอื่น (off route time) หมายถึง เวลาที่ใช้ทั้งหมดในการปฏิบัติกิจกรรมอื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเก็บขนมูลฝอยโดยตรง

2.2 การวิเคราะห์ระบบตู้ขยะบะลา

เวลาที่ใช้ในการเก็บขนมูลฝอย/เที่ยว หรือเวลาที่ใช้ในการเก็บขนมูลฝอย/ตู้ขยะบะลา สามารถหาได้ตามสมการ

$$T_{hcs} = \frac{P_{hcs} + s + h}{1 - w} \quad \dots(2.1)$$

โดย T_{hcs} = เวลาที่ใช้ในการรวบรวม และขนส่งมูลฝอยระบบตู้ขยะบะลา (ชั่วโมง/เที่ยว)

P_{hcs} = เวลาที่ใช้ในการขนถ่ายมูลฝอย ณ แหล่งกำเนิด (ชั่วโมง/เที่ยว)

s = เวลาที่ใช้ในการปฏิบัติงานที่สถานที่ปลายทาง (ชั่วโมง/เที่ยว)

h = เวลาที่ใช้ในการขนส่ง (ชั่วโมง/เที่ยว)

w = อัตราส่วนของกิจกรรมอื่น

จากคำนิยามของเวลาที่ใช้ในการขนถ่ายมูลฝอย ณ แหล่งกำเนิด จะได้

$$P_{hcs} = pc + uc + dbc \quad \dots(2.2)$$

โดย pc = เวลาที่ใช้ในการเกี่ยวตู้ขยะที่มีมูลฝอยเข้ากับรถลาก (ชั่วโมง/เที่ยว)

uc = เวลาที่ใช้ในการปลดตู้ขยะเปล่าออกจากรถลาก และนำไปตั้งไว้ที่เดิม (ชั่วโมง/เที่ยว)

dbc = เวลาที่ใช้ในการขับรถระหว่างที่ตั้งตู้ขยะ (ชั่วโมง/เที่ยว)

สำหรับเวลาในการขนส่ง จะแปรผันตามระยะทาง และความเร็วของรถลาก ตามสมการ (2.3)

$$h = a + bx \quad \dots(2.3)$$

โดย a = ค่าคงที่ (ชั่วโมง/เที่ยว)
 b = ค่าคงที่ (ชั่วโมง/เที่ยว)
 x = ระยะทางขนส่งไป-กลับ (กิโลเมตร/เที่ยว)

ดังนั้น จำนวนตู้กะบะที่สามารถเก็บขนได้ในแต่ละวัน โดยรถลาก 1 คัน
 จะเป็นไปตามสมการ (2.4)

$$N_d = \frac{H}{T_{hcs}} \quad \dots(2.4)$$

โดย N_d = จำนวนเที่ยว หรือจำนวนตู้กะบะที่เก็บขนได้โดยใช้รถลาก
 1 คัน (เที่ยว/วัน)
 H = ช่วงเวลาทำงานในแต่ละวัน (ชั่วโมง/วัน)

หากทราบจำนวนตู้กะบะที่จะต้องเก็บขน/สัปดาห์ จะสามารถหาเวลาที่จะ
 ต้องใช้ในการเก็บขนมูลฝอย/สัปดาห์ ตามสมการ (2.5)

$$D_w = \frac{t_w}{N_d} = \frac{t_w T_{hcs}}{H} \quad \dots(2.5)$$

โดย D_w = เวลาที่ใช้ในการเก็บขนมูลฝอย/สัปดาห์ (วัน/สัปดาห์)
 t_w = จำนวนเที่ยวในการเก็บขนมูลฝอย/สัปดาห์ (เที่ยว/สัปดาห์)

หากไม่ทราบค่า t_w อาจสามารถประมาณได้จากสมการ (2.6) โดย
 การปรับเศษค่า N_w ให้เป็นเลขลงตัว

$$N_w = \frac{V_w}{cf} \quad \dots(2.6)$$

โดย N_w = จำนวนเที่ยว/สัปดาห์ (เที่ยว/สัปดาห์)
 V_w = อัตราการเกิดมูลฝอย/สัปดาห์ (ลูกบาศก์เมตร/สัปดาห์)
 c = ขนาดเฉลี่ยของตู้กะบะ (ลูกบาศก์เมตร/เที่ยว)

$$f = \text{อัตราส่วนเฉลี่ยของการใช้งานตู้กะปะโดยน้ำหนัก}$$

$$= \text{ผลรวมของ } \frac{n_i f_i}{n_i}$$

$$n_i = \text{จำนวนของตู้กะปะในขนาดหนึ่ง ๆ}$$

$$f_i = \text{อัตราการใช้งานตู้กะปะโดยน้ำหนักของตู้กะปะขนาดนั้น ๆ}$$

ดังนั้น แรงงานที่ต้องการ/สัปดาห์ สามารถหาได้โดยนำค่า D_w คูณด้วยจำนวนพนักงานเก็บขมูลฝอย และจำนวนรถลากตู้กะปะ สามารถหาได้โดยนำค่า D_w หารด้วยจำนวนวันทำการในแต่ละสัปดาห์

2.3 การวิเคราะห์ระบบถังมูลฝอยประจำที่

เวลาที่ใช้ในการเก็บขมูลฝอยแต่ละเที่ยว ได้จากสมการ (2.7)

$$T_{scs} = \frac{P_{scs} + s + h}{1 - w} \quad \dots(2.7)$$

โดย T_{scs} = เวลาที่ใช้ในการเก็บขมูลฝอยในแต่ละเที่ยว (ชั่วโมง/เที่ยว)

P_{scs} = เวลาที่ใช้ในการขนถ่ายมูลฝอย ณ แหล่งกำเนิด (ชั่วโมง/เที่ยว)

s = เวลาที่ใช้ในการปฏิบัติงานที่สถานีปลายทาง (ชั่วโมง/เที่ยว)

h = เวลาที่ใช้ในการขนส่ง (ชั่วโมง/เที่ยว)

w = อัตราส่วนของกิจกรรมอื่น

ความแตกต่างระหว่างสมการ (2.6) และสมการ (2.7) คือ เวลาที่ใช้ในการขนส่งมูลฝอย ณ แหล่งกำเนิด ซึ่งในระบบถังมูลฝอยประจำที่ ค่า P_{scs} จะเป็นไปตามสมการ (2.8)

$$P_{scs} = C_t (uc) + (n_p - 1)dbc \quad \dots(2.8)$$

โดย C_t = จำนวนถังมูลฝอยที่ต้องขนถ่ายลงสู่รถเก็บมูลฝอยในแต่ละเที่ยว (ชั่วโมง/เที่ยว)

uc = เวลาที่ใช้โดยเฉลี่ยในการถ่ายเทมูลฝอยแต่ละถัง (ชั่วโมง/ถัง)

n_p = จำนวนจุดขนถ่ายมูลฝอยในแต่ละเที่ยว (จุด/เที่ยว)

dbc = เวลาที่ใช้โดยเฉลี่ยในการขับรถระหว่างจุดขนถ่าย (ชั่วโมง/จุดขนถ่าย)

จำนวนถึงมูลฝอยที่จะขนถ่ายได้ในแต่ละเที่ยว แปรผันตามความจุ และอัตราการอัดได้ของรถเก็บขนมูลฝอย ตามสมการ

$$C_t = \frac{vI}{cf} \quad \dots(2.9)$$

โดย v = ปริมาตรของรถเก็บขนมูลฝอย (ลูกบาศก์เมตร/เที่ยว)
 r = อัตราการอัดได้ของรถเก็บขนมูลฝอย
 c = ปริมาตรของถึงมูลฝอย (ลูกบาศก์เมตร/ถึง)
 f = อัตราส่วนการใช้งานของถึงมูลฝอยโดยน้ำหนัก

จำนวนเที่ยวที่ต้องการสำหรับเก็บขนมูลฝอย/สัปดาห์ สามารถประมาณได้จากสมการ (2.10)

$$N_w = \frac{V_w}{vI} \quad \dots(2.10)$$

โดย N_w = จำนวนเที่ยวที่ต้องการสำหรับเก็บขนมูลฝอย/สัปดาห์ (เที่ยว/สัปดาห์)
 V_w = ช่วงเวลาทำงานในแต่ละวัน (ชั่วโมง/วัน)

เวลาที่ต้องการสำหรับเก็บขนมูลฝอย/สัปดาห์ ตามสมการ (2.11)

$$D_w = \frac{N_w P_{csc} + t_w(s + h)}{(1 - w)H} \quad \dots(2.11)$$

โดย D_w = เวลาที่ต้องการสำหรับเก็บขนมูลฝอย/สัปดาห์ (วัน/สัปดาห์)
 t_w = ค่าลงตัวของ N_w โดยการบิดเศษขึ้น โดยคิดจากหลักความจริงว่า แม้รถเก็บขนมูลฝอยในเที่ยวสุดท้ายจะบรรทุกมูลฝอยไม่เต็ม ก็จำเป็นต้องขนส่งมูลฝอยไปถ่ายเทที่สถานที่ปลายทาง
 H = เวลาปฏิบัติงานในแต่ละวัน (ชั่วโมง/วัน)

หากกำหนดจำนวนเที่ยว/วันแล้ว จำนวนเที่ยว/วัน และขนาดของรถเก็บขนมูลฝอย จะมีความสัมพันธ์ตามสมการ (2.12)

$$N_d = \frac{H(1-w)}{P_{scs} + s + h} \quad \dots(2.12)$$

โดย N_d = จำนวนเที่ยวสำหรับเก็บขนมูลฝอย/สับดาห์ (เที่ยว/สับดาห์)

เพื่อทำการวิเคราะห์หาขนาดของรถเก็บขนมูลฝอย จะต้องทดลองกำหนดค่า N_d ในสมการ (2.12) หลาย ๆ ค่า แล้วหาค่าเวลาที่ใช้ในการขนถ่ายมูลฝอย ณ แหล่งกำเนิด (P_{scs}) /เที่ยว จากนั้นหาปริมาตรของรถเก็บขนมูลฝอย โดยใช้สมการ (2.8) และ (2.9) สำหรับค่า N_d แต่ละค่าที่ทดลองกำหนดขึ้น แล้วเลือกขนาดรถเก็บขนมูลฝอยที่ใกล้เคียงกับขนาดของรถเก็บขนมูลฝอยที่สามารถจัดหาได้ในท้องตลาด

ในกรณีใช้รถเก็บขนมูลฝอย ซึ่งมีพนักงานเก็บขน ทำการขนถ่ายมูลฝอยจากแหล่งกำเนิดต่าง ๆ ในเส้นทางลงสู่รถเก็บขนมูลฝอย จะสามารถประเมินเวลาที่ใช้ในการเก็บขนได้ในทำนองเดียวกัน โดยหากกำหนดเวลาในการทำงาน (H) และจำนวนเที่ยวที่ต้องทำการเก็บขนมูลฝอย (N_d) ก็จะสามารถหาเวลาที่ใช้ในการขนถ่ายมูลฝอย ณ แหล่งกำเนิดได้ โดยอาศัยสมการ (2.12) เนื่องจากทราบ หรือสามารถประมาณค่าตัวแปรต่าง ๆ ได้

จำนวนจุดขนถ่าย/เที่ยว สามารถประมาณได้จากสมการ (2.13)

$$N_p = \frac{60 P_{scs} n}{t_p} \quad \dots(2.13)$$

โดย N_p = จำนวนจุดขนถ่ายมูลฝอย/เที่ยว (จุดขนถ่าย/เที่ยว)

P_{scs} = เวลาที่ใช้ในการขนถ่ายมูลฝอย ณ แหล่งกำเนิด (ชั่วโมง/เที่ยว)

n = จำนวนพนักงานเก็บขนมูลฝอย (คน)

t_p = เวลาที่ใช้ในการขนถ่ายมูลฝอยแต่ละจุดขนถ่าย (นาที/คน/จุดขนถ่าย) หรือ (คน-นาที/จุดขนถ่าย)

ค่า t_p จะแปรผันไปตามจำนวนถังรองรับมูลฝอย/จุดขนถ่าย และวิธีการบริการเก็บขนมูลฝอย ซึ่งคิดเป็นค่าร้อยละที่บริการให้ถึงในบ้าน (% of rear-of-house) โดยมีความสัมพันธ์ตามสมการ (2.14)

$$t_p = 0.72 + 0.18 C_n + 0.014 PRH \quad \dots(2.14)$$

โดย C_n = จำนวนถังรองรับมูลฝอยเฉลี่ยที่แต่ละจุดขนถ่าย (ใบ)

PRH = ร้อยละการให้บริการถึงในบ้าน (บริการถึงในบ้าน = 100 %)

สมการ (2.14) เกิดจากการสังเกตการณ์ในสนาม ซึ่งโดยทั่วไป ค่าแรก (0.72) จะแทนเวลาที่ใช้ในการขั้บรณะหว่างจุดขนถ่าย ซึ่งแปรผันตามลักษณะของพื้นที่ชุ่มชื้นที่หักอาศัยแต่ละพื้นที่ ดังนั้น เพื่อให้ได้ค่า t_p ที่ใกล้เคียงกับสภาพที่เป็นอยู่ จึงควรประเมินจากการสำรวจในสนาม

เมื่อทราบจำนวนจุดขนถ่าย/เที่ยว จะสามารถหาขนาดของรถเก็บขนมูลฝอยได้จากสมการ (2.15)

$$v = \frac{v_p N_p}{r} \quad \dots(2.15)$$

โดย v = ปริมาตรของรถเก็บขนมูลฝอย (ลูกบาศก์เมตร)
 v_p = ปริมาตรของมูลฝอยที่ต้องขนถ่าย/จุดขนถ่าย (ลูกบาศก์เมตร/จุดขนถ่าย)
 N_p = จำนวนจุดขนถ่าย/เที่ยว (จุดขนถ่าย/เที่ยว)
 r = อัตราการอัดได้ของรถเก็บขนมูลฝอย

เมื่อทราบจำนวนจุดขนถ่าย/เที่ยว จะสามารถหาแรงงานที่ต้องการ/สัปดาห์ ได้ โดยคูณสมการ (2.11) ด้วยจำนวนพนักงานเก็บขนมูลฝอย (n)

จำนวนเที่ยวสำหรับเก็บขนมูลฝอย/สัปดาห์ สามารถคำนวณได้จากสมการ (2.16)

$$N_w = \frac{T_p F}{N_p} \quad \dots(2.16)$$

โดย N_w = จำนวนเที่ยวสำหรับเก็บขนมูลฝอย/สัปดาห์ (เที่ยว/สัปดาห์)
 T_p = จำนวนจุดขนถ่ายทั้งหมด (จุดขนถ่าย)
 F = ความถี่ในการบริการเก็บขนมูลฝอย/สัปดาห์ (ครั้ง/สัปดาห์)
 N_p = จำนวนจุดขนถ่าย/เที่ยว (จุดขนถ่าย/เที่ยว)

จำนวนรถเก็บขนมูลฝอยที่ต้องการ สามารถคำนวณได้โดยการนำค่าเวลา ค่าที่ต้องการสำหรับเก็บขนมูลฝอย/สัปดาห์ (D_w) มาหารด้วยจำนวนพนักงานเก็บขนมูลฝอย (n) และค่าเวลาปฏิบัติงานในแต่ละสัปดาห์

ระบบกำจัดมูลฝอย

วิธีการกำจัดมูลฝอย ซึ่งเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปว่ามีลักษณะถูกหลักสุขาภิบาล มี 2 วิธีหลัก ได้แก่ การฝังกลบอย่างถูกหลักสุขาภิบาล (sanitary landfill) และการเผาในเตาเผา (incineration)

1. ระบบฝังกลบอย่างถูกหลักสุขาภิบาล (Sanitary Landfill)

George Tchobanoglous และคณะ (1977); ปรัดดา แยมเจริญวงศ์ (2531) ได้ศึกษาพบว่า ระบบฝังกลบอย่างถูกหลักสุขาภิบาล คือ วิธีการทางวิศวกรรมที่ใช้กำจัดมูลฝอยโดยไม่ก่อให้เกิดเหตุรำคาญ และอันตรายต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน รวมทั้งไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสภาพสิ่งแวดล้อม ด้วยการถ่ายเทมูลฝอยลงในพื้นที่ที่จัดเตรียมไว้ ตามหลักปฏิบัติที่ถูกต้องเหมาะสม แล้วเกลี่ยกระจายเป็นชั้นบาง บดอัดให้มีปริมาตรน้อยที่สุด กลบทับด้วยดิน หรือวัสดุอื่นที่เหมาะสมเมื่อสิ้นสุดการทำงานในแต่ละวัน

1.1 วิธีการฝังกลบอย่างถูกหลักสุขาภิบาล

วิธีการที่นิยมใช้ในการฝังกลบมูลฝอย แบ่งออกเป็น 3 วิธี ได้แก่ วิธีฝังกลบบนพื้นที่ (area method) วิธีฝังกลบในร่องขุด (trench method) และวิธีฝังกลบในหลุมบ่อร่องขุด (depression method)

1.1.1 วิธีฝังกลบบนพื้นที่ (Area Method)

วิธีฝังกลบบนพื้นที่ จะใช้กับพื้นที่ที่มีสภาพภูมิประเทศ เป็นที่ราบกว้าง และมีสภาพธรณีวิทยาไม่เหมาะสมสำหรับขุดเป็นร่อง เพื่อฝังกลบมูลฝอยได้ การดำเนินงานโดยวิธีนี้แสดงในรูปที่ 2-3 โดยเริ่มต้นจากการก่อสร้างคันดินกันเป็นขอบเขตพื้นที่ด้านหนึ่ง แล้วเทมูลฝอยที่พื้นที่ด้านหน้าคันดินดังกล่าว พร้อมเกลี่ยกระจายเป็นชั้นบาง ๆ ความกว้างประมาณ 2.5 - 6.0 เมตร ความหนาประมาณ 0.4 - 0.8 เมตร ความยาวขนานไปตามแนวคันดิน และทำการบดอัดตามต้องการ จากนั้น เริ่มต้นรอบต่อไป โดยการเทมูลฝอยชุดใหม่ลงบนชั้นเหนือขึ้นไป เกลี่ยกระจาย พร้อมบดอัดในทำนองเดียวกันกับชั้นแรก จนกระทั่งได้ความสูงของชั้นมูลฝอยบดอัดแล้วประมาณ 2 - 3 เมตร ซึ่งได้วางแผนการดำเนินงานไว้ให้มีปริมาณมูลฝอยใกล้เคียงปริมาณมูลฝอยในแต่ละรอบวัน จากนั้น ทำการกลบทับหน้าชั้นมูลฝอยที่บดอัดแล้วด้วยวัสดุกลบทับ (cover material) ความหนาประมาณ 0.15 - 0.3 เมตร ซึ่งเป็นอันสิ้นสุดการฝังกลบมูลฝอยใน 1 วัน ชั้นมูลฝอยที่ฝังกลบ และถูกบดอัด พร้อมทั้งกลบทับเรียบร้อยแล้วแต่ละชุดดังกล่าวนี้เรียกว่า "cell"

ในวันต่อไป จะเริ่มฝังกลบมูลฝอย cell ต่อไป ถัดกันไปเรื่อย จนกระทั่งเต็มพื้นที่ที่วางแผนไว้ ซึ่งอาจจัดวางแผนดำเนินงานไว้เป็นรายปี หรือมากกว่าได้ตาม ความเหมาะสมในการลงทุน และชั้นมูลฝอยที่ฝังกลบเรียบร้อยแล้วเต็มพื้นที่นี้ เรียกว่า "lift" โดย lift ต่อไปจะอยู่ถัดสูงขึ้นไปจาก lift แรก จนกระทั่งถึง lift สุดท้าย ซึ่งแต่ละสถานที่ ฝังกลบมูลฝอย จะประกอบด้วยจำนวน lift เท่าใด ขึ้นอยู่กับผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมข้างเคียง และความมีเสถียรภาพของชั้นมูลฝอยที่ความสูงในระดับต่าง ๆ

ในกรณีมีข้อจำกัดในด้านปริมาณวัสดุกลบทับ อาจใช้วิธีการฝังกลบ บนพื้นที่แบบฝังกลบบนทางลาด (ramp method) ซึ่งมีวิธีดำเนินงานดังแสดงในรูปที่ 2-4 โดย กระจายเศษขยะ และบดอัดมูลฝอยบนทางลาด ด้วยวิธีการเช่นเดียวกันกับที่ใช้ในการฝังกลบมูลฝอย บนพื้นที่ แล้วขุดดินบริเวณฐานของกองมูลฝอยขึ้นมากลบบนชั้นมูลฝอย

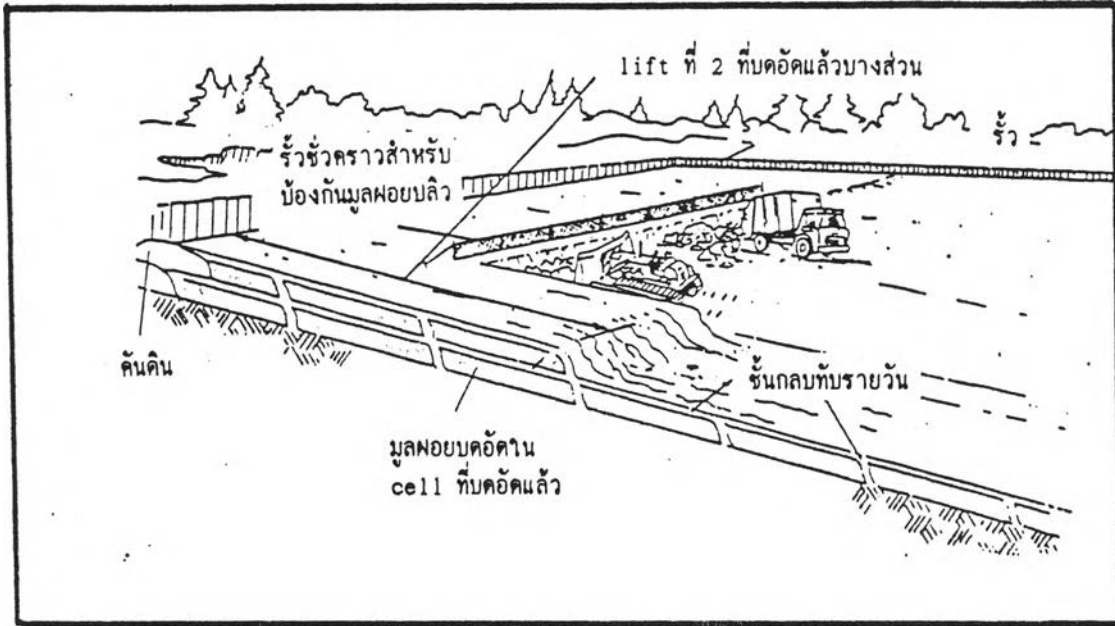
การฝังกลบมูลฝอยบนพื้นที่ เหมาะสมกับสถานที่กำจัดมูลฝอย ซึ่ง มีรถเก็บขนมูลฝอยเข้าไปถ่ายเทมูลฝอยในเวลาใกล้เคียงกันหลายคัน โดยไม่ก่อให้เกิดปัญหาการ จราจรในพื้นที่ และไม่เสียเวลาในการรอเทมูลฝอย เนื่องจากมีพื้นที่ทำงานกว้างขวาง อย่างไรก็ตาม การดำเนินงานโดยวิธีนี้จะต้องมีการจัดหาวัสดุกลบทับจากบ่อขุดที่อยู่นอกพื้นที่ฝังกลบ ซึ่งจะ ทำให้ค่าใช้จ่ายในการจัดซื้อ และขนส่งวัสดุกลบทับเพิ่มขึ้นมากกว่าวิธีการฝังกลบแบบอื่น ๆ

1.1.2 วิธีฝังกลบในร่องขุด (Trench Method)

วิธีฝังกลบในร่องขุด จะใช้กับพื้นที่ที่มีระดับน้ำใต้ดินต่ำกว่าระดับ ดินเดิมมาก ๆ และคุณสมบัติของดินโดยทั่วไปสามารถขุดให้ลึก และนำวัสดุที่ได้จากการขุดมาใช้ เป็นวัสดุกลบทับได้ การดำเนินงานโดยวิธีนี้แสดงในรูปที่ 2-5 โดยขุดร่องความกว้างประมาณ 5 - 8 เมตร หรือประมาณ 2.5 เท่าของขนาดเครื่องจักรที่ใช้งาน เพื่อให้เครื่องจักรทำ งานได้สะดวก ความลึกประมาณ 3 - 5 เมตร หรือตามระดับความลึกของน้ำใต้ดิน และปรับ พื้นร่องขุดให้มีความลาดไปทางด้านปลายความยาวอีกด้านหนึ่ง เพื่อป้องกันไม่ให้น้ำขังในขณะฝนตก ส่วนความยาวของร่องขุด สามารถขุดให้มีความยาวตลอดพื้นที่ แล้วกองดินที่ขุดได้ไว้ด้านข้างร่อง ขุด เพื่อใช้เป็นวัสดุกลบทับรายวันและเป็นคั่นกันป้องกันมูลฝอยปลิวกระจายออกนอกขอบเขตร่องขุด จากนั้นทำการเทมูลฝอยลงในร่อง กระจายเศษขยะเป็นชั้นบาง ๆ และบดอัดด้วยวิธีการเช่นเดียวกัน กับวิธีฝังกลบบนพื้นที่ จนกระทั่งเต็มร่อง กลบทับด้วยวัสดุกลบทับ แล้วเริ่มต้นขุดร่องขุดลำดับถัดไป ดำเนินการในทำนองเดียวกันไปจนเต็มพื้นที่

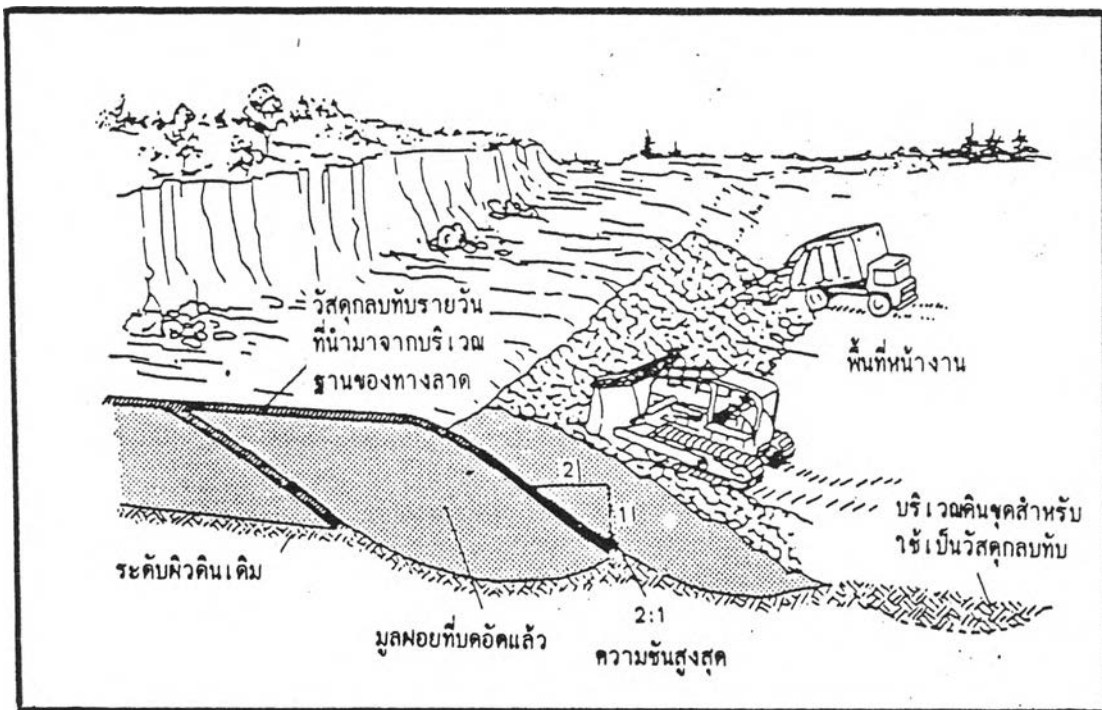
1.1.3 วิธีฝังกลบในหลุมบ่อ (Depression Method)

วิธีฝังกลบในหลุมบ่อ จะใช้กับพื้นที่ที่มีลักษณะภูมิประเทศเป็นหลุม บ่อโดยธรรมชาติ หรือเกิดจากการขุดเพื่อวัตถุประสงค์ต่าง ๆ และมีได้ใช้ประโยชน์อื่นใดอีกต่อไป แล้ว เช่น หุบเหว บ่อขุดที่ร้างไม่ได้ใช้ประโยชน์ บ่อเหมืองเก่า เป็นต้น วิธีการดำเนินงาน โดยวิธีนี้ แปรเปลี่ยนไปตามสภาพภูมิประเทศของพื้นที่ ลักษณะสมบัติของวัสดุกลบทับ สภาพธรณี วิทยาและอุทกวิทยา และลักษณะการเข้าถึงพื้นที่ หากพื้นที่หลุมบ่อเป็นพื้นที่ค่อนข้างราบ ดังแสดง

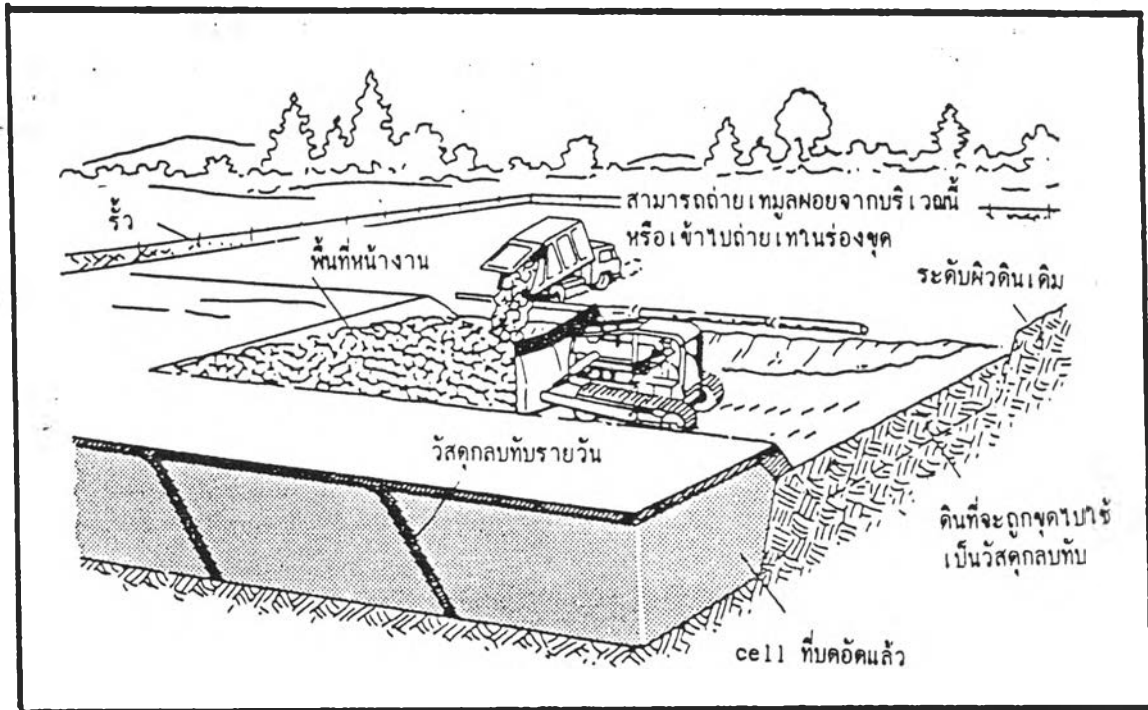
รูปที่ 2-3 วิธีฝังกลบมูลพอยบนพื้นที่ (Area Method)

ที่มา : George Tchobanoglous, Hilary Theisen and Rolf Elieassen. 1977

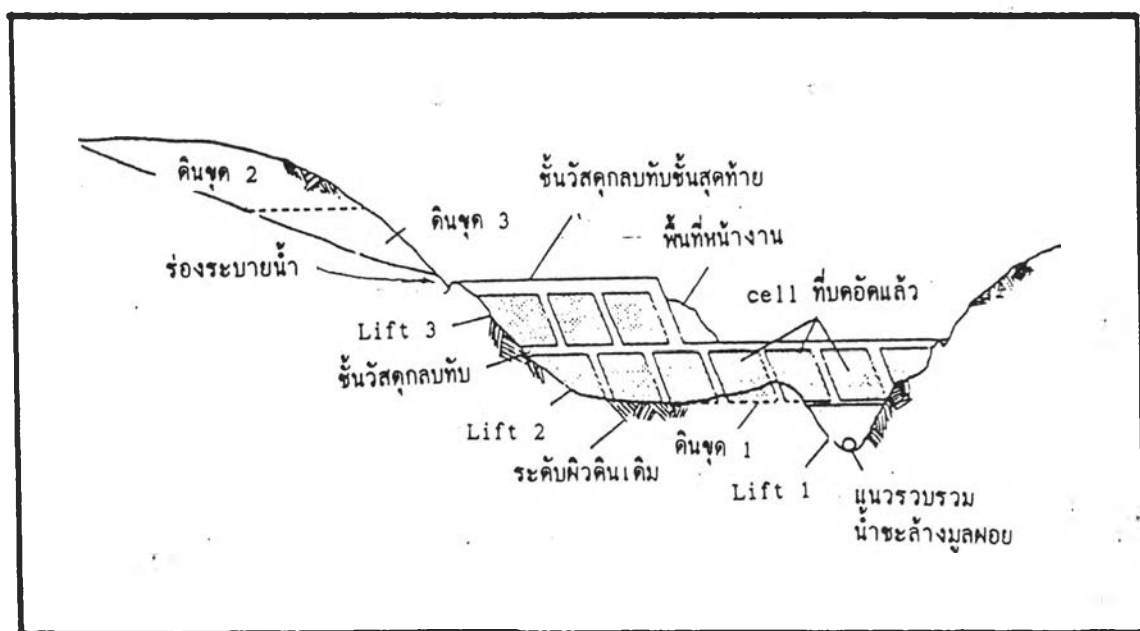
รูปที่ 2-4 วิธีฝังกลบมูลพอยบนทางลาด (Ramp Method)

ที่มา : George Tchobanoglous, Hilary Theisen and Rolf Elieassen. 1977

รูปที่ 2-5 วิธีฝังกลบมวลพอยในร่องซุด (Trench Method)

ที่มา : George Tchobanoglous, Hilary Theisen and Rolf Eliassen. 1977

รูปที่ 2-6 วิธีฝังกลบมวลพอยในหลุมบ่อ (Depression Method)

ที่มา : George Tchobanoglous, Hilary Theisen and Rolf Eliassen. 1977

ในรูปที่ 2-6 การฝังกลบในชั้นแรกอาจใช้วิธีการฝังกลบในร่อง จนกระทั่งเต็มหลุมในบริเวณนั้น และเริ่มต้นฝังกลบชั้นเหนือขึ้นมา โดยเริ่มอัดมูลฝอยเข้าที่มุมอับปลายปิดของหลุมบ่อก่อน และถอยออกไปหาปากทางของปลายบ่อปิดนั้น เพื่อป้องกันมิให้เกิดปัญหาน้ำท่วมขัง และการจราจรเข้าออกพื้นที่ และควรฝังกลบชั้นสุดท้ายให้มีระดับสูงกว่าระดับพื้นดินข้างเคียง เพื่อเพื่อการทรุดตัวของชั้นมูลฝอยที่อยู่ในหลุมบ่อ

1.2 กระบวนการที่เกิดขึ้นในระบบฝังกลบ

1.2.1 การย่อยสลายของมูลฝอย

การย่อยสลายของมูลฝอย เกิดจากการดำเนินงานของจุลินทรีย์ ซึ่งมาจากดินที่นำมาทับถมชั้นมูลฝอยเป็นส่วนใหญ่ ทำหน้าที่ย่อยสลายสารอินทรีย์ที่มีอยู่ในมูลฝอย โดยในระยะแรกที่ยังมีอากาศขังอยู่ในชั้นมูลฝอย จุลินทรีย์จะย่อยสลายสารอินทรีย์แบบใช้ออกซิเจน (aerobic condition) ต่อจากนั้น เมื่อออกซิเจนถูกใช้หมดไป การย่อยสลายจะถูกเปลี่ยนไปเป็นแบบไม่ใช้ออกซิเจน (anaerobic condition) อัตราการย่อยสลายรวมของมูลฝอย แปรผันตามลักษณะสมบัติของมูลฝอย และปริมาณความชื้นในมูลฝอย (moisture content)

โดยทั่วไป สารอินทรีย์ที่มีอยู่ในมูลฝอย ประกอบด้วย 3 กลุ่มหลัก ได้แก่ กลุ่มเซลลูโลส เช่น กระดาษ ต้นไม้ ใบไม้ กลุ่มที่ไม่ใช่เซลลูโลส เช่น โปรตีน คาร์โบไฮเดรต ไขมัน และกลุ่มพลาสติก ยาง หนัง ซึ่งมีจำนวนน้อยมาก ดังนั้น ในสภาวะที่มีปริมาณความชื้นพอเพียง ผลสุดท้ายของปฏิกิริยาการย่อยสลายแบบไม่ใช้ออกซิเจน จึงประกอบด้วย สารอินทรีย์คั่งตัว กรดอินทรีย์ และแก๊สต่าง ๆ และปริมาณแก๊สจะเป็นตัวชี้วัดอัตราการย่อยสลายของมูลฝอย ซึ่งจะมีอัตราการเกิดสูงในช่วง 2 ปีแรกของการฝังกลบ และลดลงอย่างช้า ๆ ในปีที่ถัด ๆ ไป

1.2.2 การเกิด และแพร่กระจายของแก๊ส

แก๊สที่พบในระบบฝังกลบมูลฝอย ได้แก่ อากาศ แอมโมเนีย คาร์บอนไดออกไซด์ ไฮโดรเจน ไฮโดรเจนซัลไฟด์ มีเทน ไนโตรเจน และออกซิเจน ซึ่งมีอัตราการเกิดประมาณ 1.2 - 7.5 ลูกบาศก์เมตร/ตัน/ปี และจะมีปริมาณคาร์บอนไดออกไซด์ และมีเทนมากที่สุด โดยเกิดจากปฏิกิริยาการย่อยสลายของมูลฝอยแบบไม่ใช้ออกซิเจน และมีสัดส่วนของปริมาณที่พบในชั้นฝังกลบมูลฝอย ดังแสดงในตารางที่ 2-1 ซึ่งแสดงว่าในช่วงแรกจะเกิดคาร์บอนไดออกไซด์มาก เนื่องจากเป็นผลจากปฏิกิริยาการย่อยสลายแบบใช้ออกซิเจน และหลังจากระยะเวลาประมาณ 18 เดือนไปแล้ว สัดส่วนของแก๊สที่คั่งอยู่ค่อนข้างคงที่ ซึ่งจะกระจายอยู่ในชั้นฝังกลบมูลฝอยที่ระดับต่าง ๆ ประมาณร้อยละ 40 และส่วนที่เหลือจะแพร่ออกสู่บรรยากาศและซึมลงสู่ชั้นดินด้านล่างของชั้นฝังกลบ โดยเฉพาะคาร์บอนไดออกไซด์ มักจะซึมลงสู่ชั้นน้ำใต้ดิน ซึ่งอาจทำให้เกิดปัญหาน้ำกรดต่างได้ ส่วนมีเทนมักจะแพร่ออกสู่ชั้นบนเหนือชั้นฝังกลบมูลฝอย ซึ่งอาจทำให้เกิดปัญหาการติดไฟระเบิดได้

ตารางที่ 2-1 สัดส่วนขององค์ประกอบหลักของแก๊สที่เกิดขึ้นในระบบฝังกลบมูลฝอย
อย่างถูกหลักสุขาภิบาล

ระยะเวลา นับจากสิ้นสุดการฝังกลบ (เดือน)	สัดส่วนเฉลี่ย (โดยปริมาตร)		
	ไนโตรเจน	คาร์บอนไดออกไซด์	มีเทน
0 - 3	5.2	88	5
6 - 6	3.8	76	21
6 - 12	0.4	65	29
12 - 18	1.1	52	40
18 - 24	0.4	53	47
24 - 30	0.2	52	48
30 - 36	1.3	46	51
36 - 42	0.9	50	47
42 - 48	0.4	51	48

ที่มา : George Tchobanoglous, Hilary Theisen and Rolf Eliassen. 1977

1.2.3 การเกิด และการแพร่กระจายของน้ำชะล้างมูลฝอย

น้ำชะล้างมูลฝอย หมายถึง ของเหลวใด ๆ ที่ไหลซึมผ่านชั้นมูลฝอย และละลาย หรือชะเอาสารต่าง ๆ จากมูลฝอยไปด้วย ของเหลวดังกล่าว ได้แก่ ของเหลวที่เกิดจากปฏิกิริยาย่อยสลายของมูลฝอย ของเหลวจากภายนอกที่ไหลผ่านเข้าไปในชั้นมูลฝอย และของเหลวที่ถูกบีบออกจากมูลฝอย เนื่องจากการบดอัดและน้ำหนักกดทับของชั้นมูลฝอย ของเหลวที่มีต่อปริมาณน้ำชะล้างมูลฝอยมากที่สุด คือ ปริมาณฝนที่ตกในพื้นที่ และซึมผ่านลงไปชั้นมูลฝอย ส่วนลักษณะสมบัติของน้ำชะล้างมูลฝอย มีความแปรเปลี่ยนค่อนข้างสูง ตามลักษณะสมบัติของมูลฝอย ระยะเวลาการฝังกลบ และปริมาณของเหลวที่ซึมผ่านลงสู่ชั้นฝังกลบมูลฝอย

1.2.4 การทรุดตัวของชั้นมูลฝอย

อัตราการทรุดตัวของชั้นฝังกลบมูลฝอย แปรเปลี่ยนไปตามอัตราการย่อยสลายและลักษณะสมบัติของมูลฝอย และลักษณะการอัดได้ของมูลฝอย ภายหลังจากน้ำและอากาศที่แทรกตัวอยู่ในชั้นมูลฝอยหมดไป อย่างไรก็ตาม ผลรวมของความสามารถทรุดตัวได้ (ultimate settlement) ประมาณร้อยละ 90 จะเกิดขึ้นภายในระยะเวลา 5 ปีแรก ภายหลังจากการฝังกลบ

1.3 หลักเกณฑ์ในการคัดเลือกสถานที่สำหรับฝังกลบมูลฝอย

Amalendu Bagchi (1990); American Society of Civil Engineers (1976) ได้ศึกษาพบว่า หากไม่มีกฎข้อบังคับ หรือกฎหมายที่ต้องปฏิบัติตามโดยเคร่งครัด ในการคัดเลือกสถานที่ตั้งระบบฝังกลบมูลฝอยอย่างถูกหลักสุขาภิบาล ควรมีหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

1.3.1 ควรมีขนาดพื้นที่เพียงพอสำหรับฝังกลบมูลฝอย เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 5 ปี เพื่อให้คุ้มค่ากับการลงทุนจัดเตรียมสถานที่ และการจัดหาเครื่องจักรกลและควรตั้งอยู่ห่างจากชุมชนหลักไม่น้อยกว่า 5 กิโลเมตร เพื่อสำรองสำหรับการขยายตัวของชุมชนและควรห่างจากชุมชนขนาดกลางไม่น้อยกว่า 2 กิโลเมตร เพื่อป้องกันผลกระทบต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้ เช่น กลิ่นรบกวน แผลงวัน เป็นต้น

1.3.2 ควรมีแหล่งดิน หรือบ่อยืมวัสดุ ซึ่งเหมาะสมสำหรับใช้เป็นวัสดุกลบทับอยู่ใน หรือใกล้เคียงพื้นที่

1.3.3 ระดับน้ำใต้ดินในบริเวณพื้นที่ฝังกลบมูลฝอย ควรอยู่ต่ำกว่าระดับดินเดิมมากกว่า 1 เมตร เพื่อประหยัดพื้นที่ที่จะต้องจัดหาเพิ่มเติม หรือเพื่อยืดอายุการใช้งานพื้นที่ให้ยาวนานขึ้น

1.3.4 ควรตั้งอยู่ห่างจากทะเลสาบ สระ หนอง บึง อ่างเก็บน้ำ ไม่น้อยกว่า 300 เมตร

1.3.5 ควรตั้งอยู่ห่างจากแม่น้ำ ลำธาร ไม่น้อยกว่า 300 เมตร ทั้งนี้ไม่รวมถึงแม่น้ำ หรือลำธารที่ค่อนข้างตรง และมีความเร็ว อย่างไรก็ตาม ระบบฝังกลมมูลฝอย ควรตั้งอยู่ห่างจากแม่น้ำ และลำธาร อย่างน้อย 30 เมตร ในทุก ๆ กรณี

1.3.6 ไม่ควรตั้งอยู่ในพื้นที่น้ำท่วม ยกเว้นมีระบบป้องกันอย่างเหมาะสม อย่างไรก็ตาม ควรหลีกเลี่ยงพื้นที่รับน้ำท่วมของแม่น้ำสายหลัก

1.3.7 ควรตั้งอยู่ห่างจากขอบเขตทางหลวง ไม่น้อยกว่า 300 เมตร เพื่อป้องกันผลกระทบทางด้านทัศนียภาพ ยกเว้นในกรณีที่มีการก่อสร้างแนวบังสายตา เช่น แนวรั้ว ต้นไม้ แนวยกคันดิน

1.3.8 ควรตั้งอยู่ห่างจากสวนสาธารณะ ไม่น้อยกว่า 300 เมตร ยกเว้นในกรณีที่มีการก่อสร้างแนวรั้วสูง ป้องกันการเข้า-ออกของผู้ที่ไม่เกี่ยวข้อง

1.3.9 ไม่ควรตั้งอยู่ในพื้นที่ที่ถูกกำหนดให้เป็นพื้นที่วิกฤติอันตราย ในกรณีที่ไม่อาจระบุได้ จะต้องติดต่อสอบถามหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1.3.10 ไม่ควรตั้งอยู่ในใกล้สนามบิน ในรัศมีไม่น้อยกว่า 3,000 เมตร เพื่อป้องกันผลกระทบต่อระบบควบคุมการบิน

1.3.11 ควรตั้งอยู่ห่างจากบ่อน้ำสำหรับการผลิตน้ำประปา ไม่น้อยกว่า 360 เมตร โดยเฉพาะแหล่งน้ำบาดาลที่อยู่ท้ายน้ำในทางลาดที่มีระดับต่ำกว่าระดับของสถานที่ฝังกลมมูลฝอย

1.4 เครื่องจักรกลที่ใช้ในการฝังกลมมูลฝอย

Caterpillar Inc. (1994) ได้แนะนำว่า เครื่องจักรกล มีความสำคัญต่อการฝังกลมมูลฝอยเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากค่าใช้จ่ายหลักของการดำเนินงานฝังกลมมูลฝอยในแต่ละวัน คือ ค่าจัดหา ค่าดำเนินการและค่าบำรุงรักษาเครื่องจักรกล ดังนั้น การเลือกใช้ เครื่องจักรกลที่มีขนาดไม่เหมาะสม จำนวนไม่พอเพียง หรือมีอายุการใช้งานต่ำจะก่อให้เกิดปัญหา การชำรุดเสียหายเนื่อง ๆ ค่าดำเนินการสูง และทำการฝังกลมไม่ได้ประสิทธิภาพ เครื่องจักรกลที่ใช้ในการฝังกลมมูลฝอย แบ่งออกเป็น 3 กลุ่มหลัก ได้แก่

กลุ่มที่ 1 : สำหรับฝังกลบ และบดอัดมูลฝอย ได้แก่ รถแทรกเตอร์ตีนตะขาบ (track-type tractor) รถตักดินตะขาบ (track loader) และรถบดอัดมูลฝอยล้อเหล็ก (steel-wheel landfill compactor)

กลุ่มที่ 2 : สำหรับดำเนินงานขนย้ายวัสดุมากลับทับชั้นมูลฝอย เมื่อสิ้นสุดการดำเนินงานในรอบวัน หรือกลับทับชั้นมูลฝอยแต่ละ lift หรือกลับทับชั้นมูลฝอยชั้นสุดท้าย ประเภทของเครื่องจักรกลในกลุ่มนี้ แปรเปลี่ยนตามตัวแปรต่าง ๆ ของลักษณะการขนย้ายวัสดุ เช่น ชนิดและปริมาณของวัสดุที่ต้องขนย้ายและระยะทางในการขนส่ง เพื่อให้ค่าใช้จ่ายต่ำ และสูญเสียเวลาน้อยที่สุด

กลุ่มที่ 3 : สำหรับสนับสนุนการดำเนินงานอื่น ๆ ที่จำเป็น เช่น รถเกรด รถขุดไฮดรอลิก รถบรรทุกหน้า เครื่องอัดลม รถตรวจการ เครื่องสูบน้ำ เครื่องปั่นไฟ เป็นต้น

1.4.1 ชนิดของเครื่องจักรกลที่สำคัญ

1) รถแทรกเตอร์ตีนตะขาบ (Track-type Tractor)

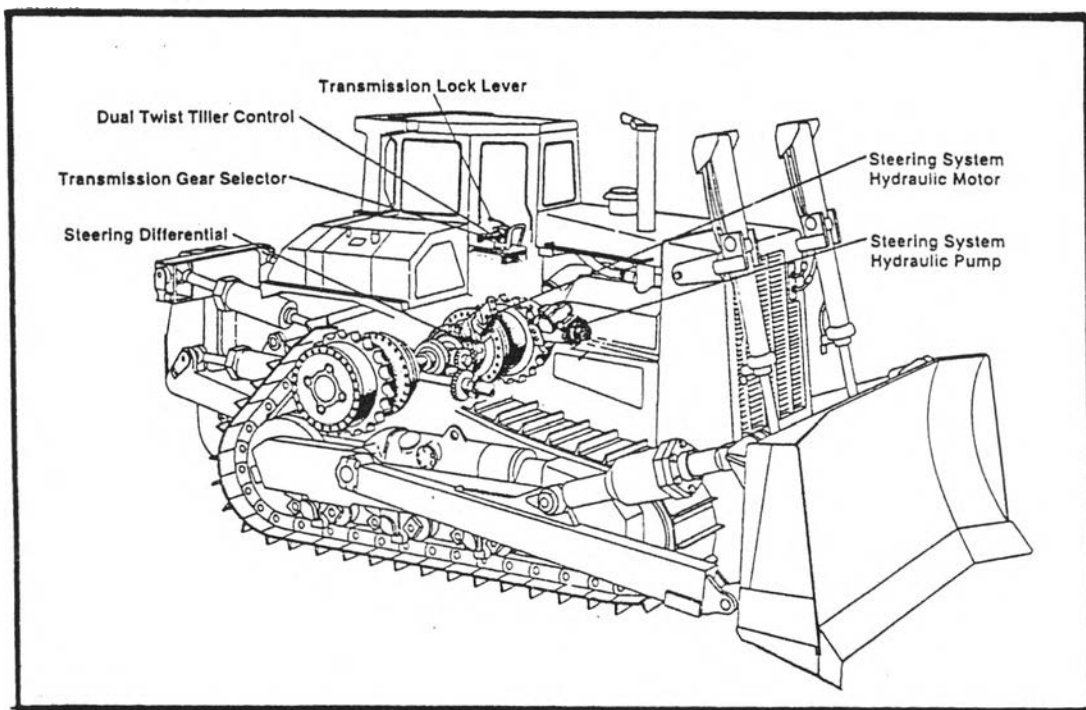
รถแทรกเตอร์ตีนตะขาบ ดังแสดงในรูปที่ 2-7 เป็นเครื่องจักรที่นิยมใช้กันมากที่สุด เนื่องจากมีความเหมาะสมสำหรับฝังกลบมูลฝอย คล่องตัวสูงสามารถทำงานได้หลายหน้าที่ในสภาพภูมิอากาศต่าง ๆ โดยไม่เพียงแต่จะทำการเกลี่ยกระจายและบดอัดมูลฝอยและวัสดุกลับทับได้แล้ว ยังสามารถทำการเตรียมสถานที่ฝังกลบ บดย่อยวัสดุกลับทับที่เป็นก้อนใหญ่ ก่อสร้างถนนชั่วคราว โคนต้นไม้ และขนย้ายต้นไม้ รถแทรกเตอร์ตีนตะขาบสามารถบดอัดชั้นมูลฝอยให้มีความหนาแน่นประมาณ 450 - 800 กิโลกรัม/ลูกบาศก์เมตร โดยจะให้ความหนาแน่นสูงสุดเมื่อทำงานบนทางลาด ระดับแนวราบ : แนวตั้ง ประมาณ 3 : 1 และขนย้ายมูลฝอย และวัสดุกลับทับได้ดีในระยะทางวิ่งไม่เกิน 100 เมตร

2) รถตักดินตะขาบ (Track Loader)

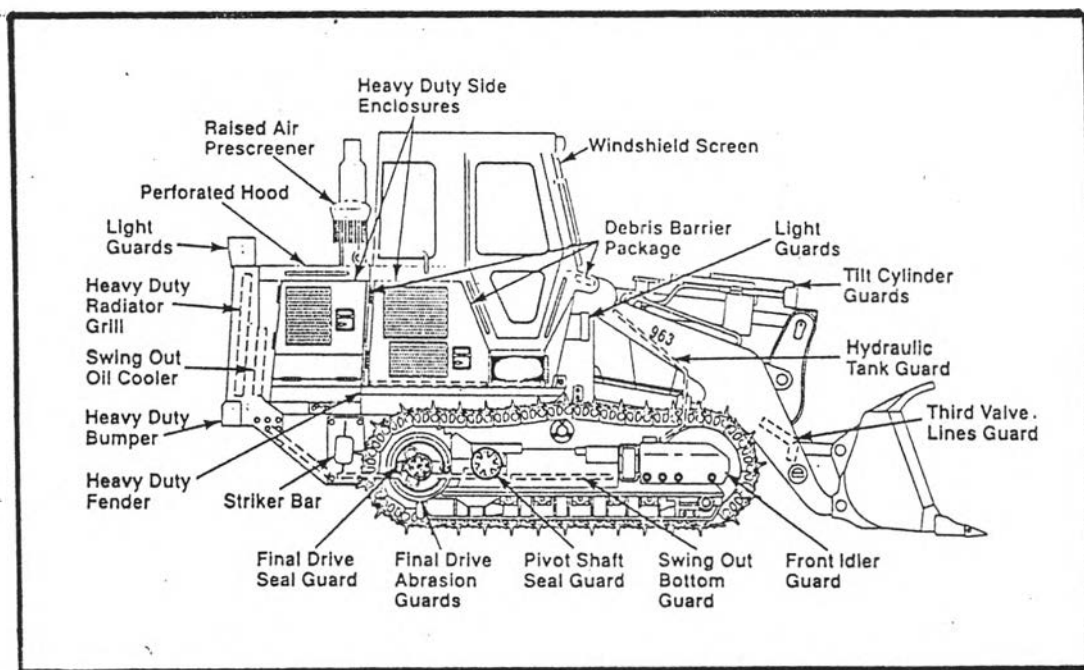
รถตักดินตะขาบ ดังแสดงในรูปที่ 2-8 มีความเหมาะสมสำหรับฝังกลบมูลฝอยในร่องขุด เนื่องจากตัวถังก็จะไม่ล้าออกจากขอบเขตของร่องขุดและสามารถบดอัดได้เต็มที่ตลอดแนวระหว่างกำแพงดินทั้งสองด้านของร่องขุด รถตักดินตะขาบ สามารถบดอัดมูลฝอยให้มีความหนาแน่นได้ใกล้เคียง หรือมากกว่ารถแทรกเตอร์ตีนตะขาบโดยทั่วไปเล็กน้อย

3) รถบดอัดมูลฝอยล้อเหล็ก (Steel-wheel Landfill Compactor)

รถบดอัดมูลฝอย ดังแสดงในรูปที่ 2-9 เป็นเครื่องจักรชนิดพิเศษที่ออกแบบสำหรับเกลี่ยกระจาย และบดอัดมูลฝอยปริมาณมาก ซึ่งต้องการรถแทรกเตอร์ทั่วไปมากกว่า 1 คัน และต้องดันมูลฝอยเป็นระยะทางไกลมากกว่า 100 เมตร รถบดอัดมูลฝอยโดยทั่วไป จะทำงานได้ดีบนพื้นที่ค่อนข้างราบ หรือมีความชันในระดับแนวราบ : แนวตั้ง ไม่ชันกว่า 4 : 1 รถบดอัดมูลฝอย สามารถบดอัดมูลฝอยให้มีความหนาแน่นประมาณ 700 - 1,000 กิโลกรัม/ลูกบาศก์เมตร อย่างไรก็ตาม ไม่ควรนำรถบดอัดมูลฝอยไปใช้ในการขุดตักวัสดุกลับทับ

รูปที่ 2-7 รถแทรกเตอร์ตีนตะขาบ (Track-type Tractor)
 ที่มา : Caterpillar Inc.. 1994

รูปที่ 2-8 รถตักดินตะขาบ (Track-type Loader)
 ที่มา : Caterpillar Inc.. 1994

4) รถตักล้อยาง (Wheel Loader)

ถึงแม้ว่า รถตักล้อยาง ดังแสดงในรูปที่ 2-10 จะเป็นเครื่องจักรที่ไม่เหมาะสมสำหรับเกลี่ยกระจาย และบดอัดมูลฝอย แต่ก็มีคล่องตัวสูงในการขนวัสดุในระยะทางไกล โดยเฉพาะในพื้นที่ที่ต้องทำการฝังกลบมูลฝอยปริมาณมาก และช่วยในงานเก็บกวาด หรือทำความสะอาดได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ รถตักล้อยางยังนิยมใช้ในสถานีขนถ่ายมูลฝอย (transfer station) เพื่อขนย้าย หรือแยกมูลฝอย อย่างไรก็ตาม รถตักล้อยาง มักประสบปัญหายางแตกหรือยางรั่ว เนื่องจากของแข็ง เศษโลหะ และของมีคมในมูลฝอย ดังนั้น ในรถตักล้อยางบางรุ่นจะมีการเสริมมาตรการป้องกัน โดยการใส่ล้อยางชนิดพิเศษบรรจุโฟม (foam-filled tire) แต่ล้อยางชนิดพิเศษดังกล่าว จะทำให้ขีดความสามารถในการขนส่ง (ton-mile-per hour capacity) ของเครื่องจักรลดลง รถตักล้อยาง สามารถบดอัดมูลฝอยให้มีความหนาแน่นได้ประมาณ 500 - 650 กิโลกรัม/ลูกบาศก์เมตร แต่จะทำให้เกิดร่องหลุมในชั้นมูลฝอยมาก ซึ่งมีผลให้ต้องใช้ปริมาณวัสดุกลบทับมากขึ้น

1.4.1 ตัวแปรที่ต้องพิจารณาในการคัดเลือกเครื่องจักรกล

การคัดเลือกชนิด ขนาด และจำนวนเครื่องจักรกลที่จำเป็นสำหรับการฝังกลบ บดอัด และกลบทับมูลฝอย ขึ้นอยู่กับตัวแปรดังต่อไปนี้

1) ปริมาณมูลฝอย

ปริมาณมูลฝอยมีผลต่อชนิด และขนาดของเครื่องจักรกล ดังแสดงในตารางที่ 2-2

2) ปริมาณ และชนิดของวัสดุกลบทับ

โดยทั่วไปการฝังกลบมูลฝอยอย่างถูกหลักสุขาภิบาล จะต้องการปริมาตรวัสดุกลบทับประมาณร้อยละ 20 - 25 ของปริมาตรมูลฝอยที่บดอัดแล้ว ดังนั้นขนาดเครื่องจักรจะต้องสอดคล้องกับปริมาตรวัสดุกลบทับที่ต้องจัดเตรียม และหากวัสดุกลบทับเป็นทราย หรือวัสดุที่มีผลทำให้เกิดการขัดสีสูง ควรใช้รถตักล้อยางจะมีความเหมาะสมมากกว่าการใช้เครื่องจักรที่เป็นดินตะขาบ

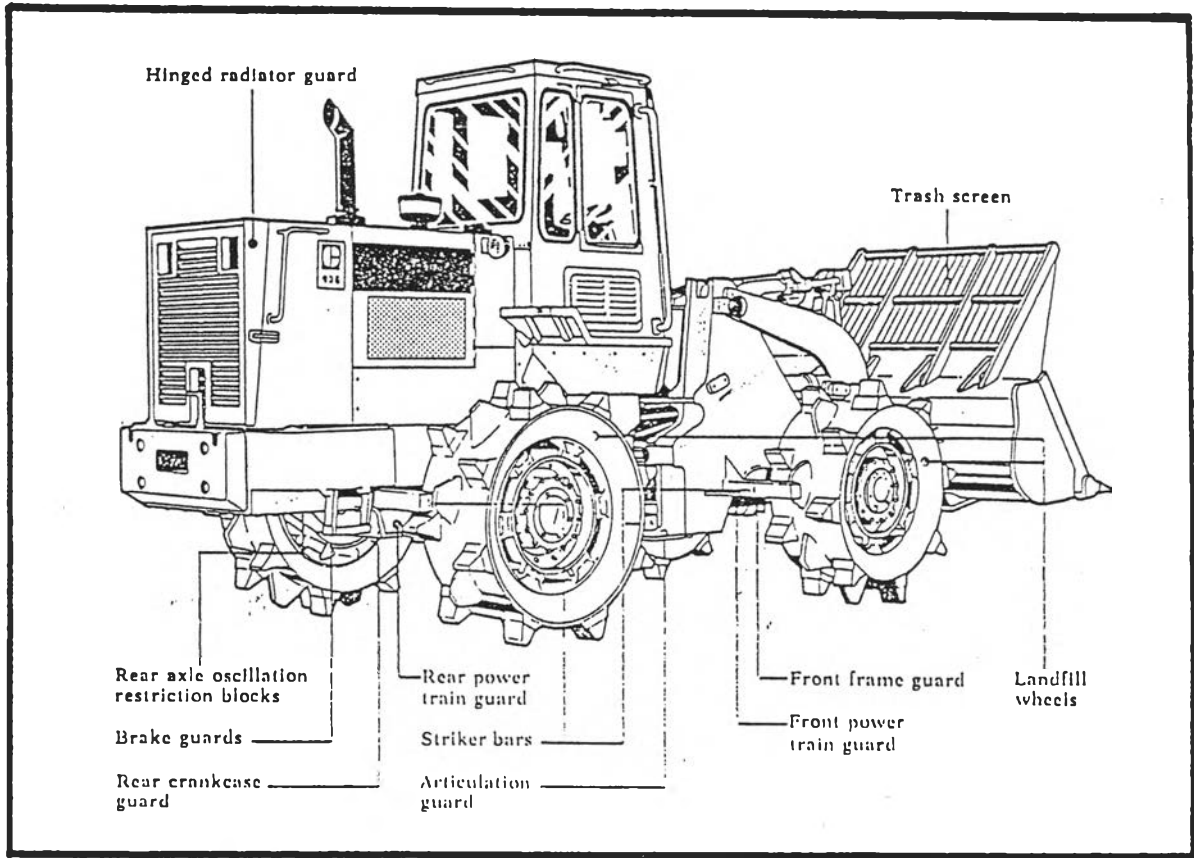
3) ระยะทางขนส่งวัสดุกลบทับ

แนวทางการคัดเลือกเครื่องจักรกล สำหรับงานขนส่งวัสดุกลบทับ แสดงในตารางที่ 2-3 ซึ่งควรพิจารณาร่วมกับปริมาณ และเวลาที่ใช้ในการขนส่งวัสดุกลบทับด้วย

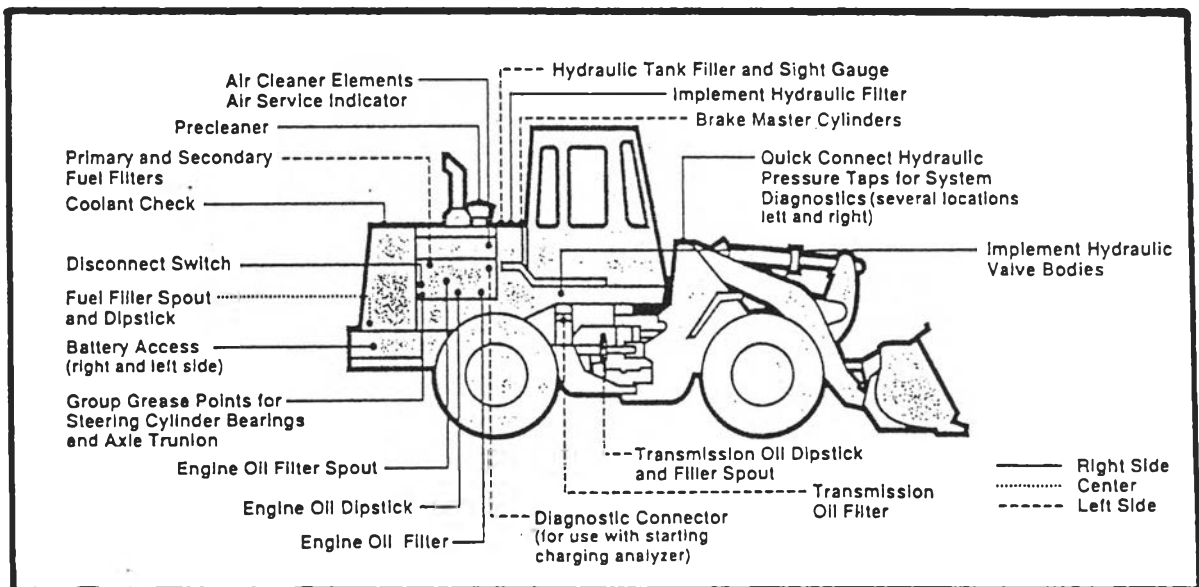
4) ความหนาแน่นบดอัดที่ต้องการ

เมื่อพิจารณาน้ำหนักของเครื่องจักรกล ที่ทำการบดอัดมูลฝอยโดยไม่คำนึงถึงชนิดของเครื่องจักรแล้ว ค่าความหนาแน่นของมูลฝอยที่บดอัดแล้ว จะแปรผันตามปัจจัยดังต่อไปนี้

- ความหนาแน่นของชั้นมูลฝอยที่บดอัดแล้ว ดังแสดงในรูปที่ 2-11 พบว่า ชั้นมูลฝอยที่ถูกบดอัดให้มีความหนาแน่น

รูปที่ 2-9 รถบดอัดมูลฝอย (Landfill Compactor)
 ที่มา : Caterpillar Inc.. 1994

รูปที่ 2-10 รถตักล้อยาง (Wheel Loader)
 ที่มา : Caterpillar Inc.. 1994

ตารางที่ 2-2 การคัดเลือกเครื่องจักรกลตามปริมาณผลพอย

ปริมาณผลพอย (ตัน/วัน)	ลักษณะเครื่องจักรกลที่เหมาะสม		
< 40	<u>รถแทรกเตอร์ตีนตะขาบ D3</u>	หรือ	<u>รถดักตีนตะขาบ</u>
	ขนาด 50 กิโลวัตต์ น้ำหนัก 7 ตัน		ขนาด 50 กิโลวัตต์ น้ำหนัก 8 ตัน
40 - 130	<u>รถแทรกเตอร์ตีนตะขาบ D4</u>	+	<u>รถบดอัดมูลพอย</u>
	ขนาด 70 - 80 กิโลวัตต์ น้ำหนัก 10 - 12 ตัน		ขนาด 160 กิโลวัตต์ น้ำหนัก 20 ตัน
	หรือ <u>รถดักตีนตะขาบ</u>	+	<u>รถบดอัดมูลพอย</u>
	ขนาด 70 กิโลวัตต์ น้ำหนัก 10 ตัน		ขนาด 160 กิโลวัตต์ น้ำหนัก 20 ตัน
130 - 220	<u>รถแทรกเตอร์ตีนตะขาบ D5</u>	+	<u>รถบดอัดมูลพอย</u>
	ขนาด 90 - 100 กิโลวัตต์ น้ำหนัก 13 - 16 ตัน		ขนาด 160 กิโลวัตต์ น้ำหนัก 20 ตัน
	หรือ <u>รถแทรกเตอร์ตีนตะขาบ D6</u>	+	<u>รถบดอัดมูลพอย</u>
	ขนาด 120 - 130 กิโลวัตต์ น้ำหนัก 18 - 20 ตัน		ขนาด 160 กิโลวัตต์ น้ำหนัก 20 ตัน
	หรือ <u>รถดักตีนตะขาบ</u>	+	<u>รถบดอัดมูลพอย</u>
	ขนาด 90 กิโลวัตต์ น้ำหนัก 15 ตัน		ขนาด 160 กิโลวัตต์ น้ำหนัก 20 ตัน
220 - 300	<u>รถแทรกเตอร์ตีนตะขาบ D6</u>	+	<u>รถบดอัดมูลพอย</u>
	ขนาด 120 - 130 กิโลวัตต์ น้ำหนัก 18 - 20 ตัน		ขนาด 160 กิโลวัตต์ น้ำหนัก 20 ตัน
	หรือ <u>รถแทรกเตอร์ตีนตะขาบ D7</u>	+	<u>รถบดอัดมูลพอย</u>
	ขนาด 160 - 170 กิโลวัตต์ น้ำหนัก 24 - 27 ตัน		ขนาด 160 กิโลวัตต์ น้ำหนัก 20 ตัน
	หรือ <u>รถดักตีนตะขาบ</u>	+	<u>รถบดอัดมูลพอย</u>
	ขนาด 120 กิโลวัตต์ น้ำหนัก 18 ตัน		ขนาด 160 กิโลวัตต์ น้ำหนัก 20 ตัน

ตารางที่ 2-2 การคัดเลือกเครื่องจักรกลตามปริมาณลพอย (ต่อ)

ปริมาณลพอย (ตัน/วัน)	ลักษณะเครื่องจักรกลที่เหมาะสม	
300 - 450	รถแทรกเตอร์ตีนตะขาบ D7	+ รถบดอัดลพอย
	ขนาด 160 - 170 กิโลวัตต์ น้ำหนัก 24 - 27 ตัน	ขนาด 160 กิโลวัตต์ น้ำหนัก 20 ตัน
	หรือ รถแทรกเตอร์ตีนตะขาบ D8	+ รถบดอัดลพอย
	ขนาด 210 กิโลวัตต์ น้ำหนัก 37 ตัน	ขนาด 160 กิโลวัตต์ น้ำหนัก 20 ตัน
	หรือ รถตักดินตะขาบ	+ รถบดอัดลพอย
	ขนาด 160 กิโลวัตต์ น้ำหนัก 25 ตัน	ขนาด 160 กิโลวัตต์ น้ำหนัก 20 ตัน
450 - 680	รถแทรกเตอร์ตีนตะขาบ D8	+ รถบดอัดลพอย
	ขนาด 210 กิโลวัตต์ น้ำหนัก 37 ตัน	ขนาด 235 กิโลวัตต์ น้ำหนัก 32 ตัน
	หรือ รถแทรกเตอร์ตีนตะขาบ D9	+ รถบดอัดลพอย
	ขนาด 275 กิโลวัตต์ น้ำหนัก 43 ตัน	ขนาด 235 กิโลวัตต์ น้ำหนัก 32 ตัน
> 680	รถแทรกเตอร์ตีนตะขาบ D9	
	ขนาด 275 กิโลวัตต์ น้ำหนัก 43 ตัน	
	+ รถแทรกเตอร์ตีนตะขาบ D10	
	ขนาด 390 กิโลวัตต์ น้ำหนัก 60 ตัน	
	+ รถบดอัดลพอย	
	ขนาด 335 กิโลวัตต์ น้ำหนัก 46 ตัน	

ที่มา : Caterpillar Inc.. 1994

ตารางที่ 2-3 การคัดเลือกเครื่องจักรกลตามระยะทางขนส่งวัสดุกลับทับ

ประเภทเครื่องจักรกล	ระยะทางขนส่งวัสดุกลับที่เหมาะสม (เมตร)
รถแทรกเตอร์ตีนตะขาบ	0 - 90
รถตักตีนตะขาบ	0 - 150
รถตักล้อยาง	0 - 180

ที่มา : Caterpillar Inc.. 1994

- เกิน 0.5 เมตร จะให้ค่าความหนาแน่นดีที่สุดใน
- จำนวนเที่ยวที่เครื่องจักรแล่นบนชั้นมูลฝอย ดังแสดงในรูปที่ 2-12 พบว่า จำนวนเที่ยวที่ให้ค่าความหนาแน่นดีที่สุดใน คือ 3 - 4 เที่ยว และการทำให้เครื่องจักรแล่นผ่านบนชั้นมูลฝอยมากกว่านั้น จะมีผลช่วยให้ค่าความหนาแน่นบดอัดเพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อยเท่านั้น ซึ่งไม่คุ้มค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานเครื่องจักร
 - ความลาดของพื้นที่ทำงาน เครื่องจักรประเภทตีนตะขาบ จะให้ค่าความหนาแน่นสูงสุด เมื่อทำงานบนชั้นมูลฝอยที่ลาดแนวราบ : แนวคิง ประมาณ 3 : 1 เนื่องจากในขณะที่ได้ความลาด เครื่องจักรประเภทนี้ จะตัดต่อยให้ เป็นชั้นเล็กและ กว้างชั้นมูลฝอยให้ เป็นชั้นบางไปด้วย อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันจะตรงกันข้ามกับกรณีของรถบดอัดมูลฝอย ซึ่งจะทำให้การบดอัดได้ดีเมื่อทำงานอยู่บนชั้นมูลฝอยที่ค่อนข้างราบ
 - ปริมาณความชื้นของมูลฝอย ซึ่งควรมีค่าประมาณร้อยละ 50 โดยน้ำหนัก จึงจะทำให้ประสิทธิภาพในการบดอัดมีค่าสูงสุด เนื่องจากน้ำจะช่วยย่อยสลายมูลฝอยให้มีขนาดเล็กลง แต่ไม่ควรมีปริมาณมากเกินไปจนเกิดปัญหาในการบำบัดน้ำชะล้างมูลฝอย นอกจากนี้ อาจเลือกใช้เครื่องจักรบดอัดมูลฝอยโดยตรง ซึ่งมีแนวทางการคัดเลือก ดังแสดงในรูปที่ 2-13

5) วิธีการฟังกลมมูลฝอย

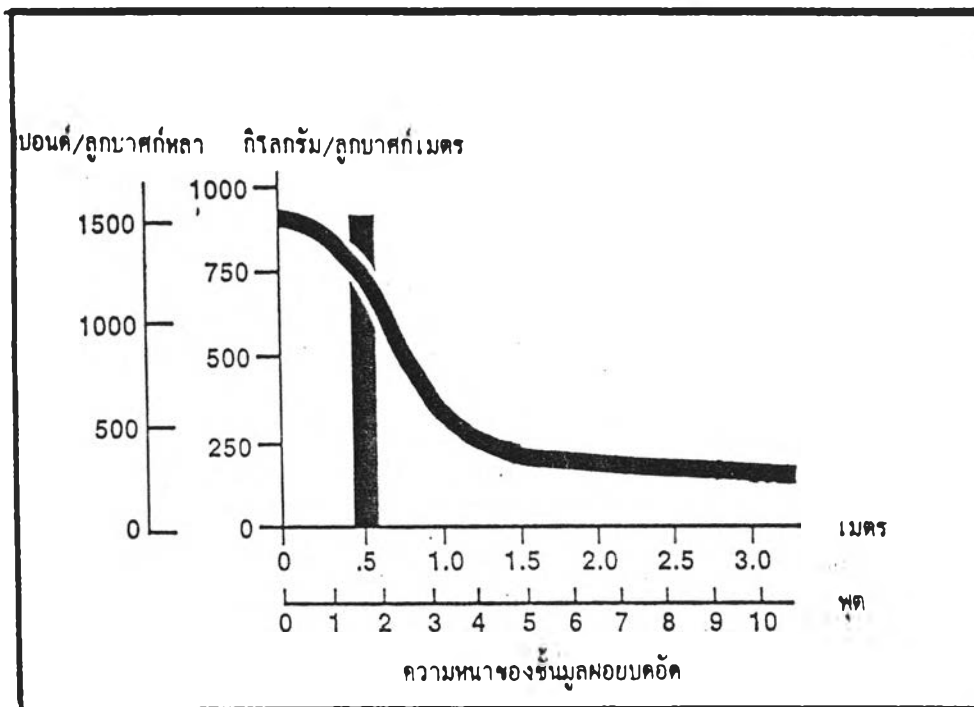
รถบดอัดมูลฝอย จะเหมาะสมกับวิธีฟังกลมมูลฝอยบนพื้นที่ เนื่องจากมีพื้นที่ทำงานเป็นที่ราบ หรือมีความชันเพียงเล็กน้อย ส่วนวิธีฟังกลมมูลฝอยในร่องซุด ซึ่งมีงานซุดดินเป็นงานหลัก รถดักตีนตะขาบจะมีความเหมาะสมมากกว่า

6) งานประกอบอื่น ๆ

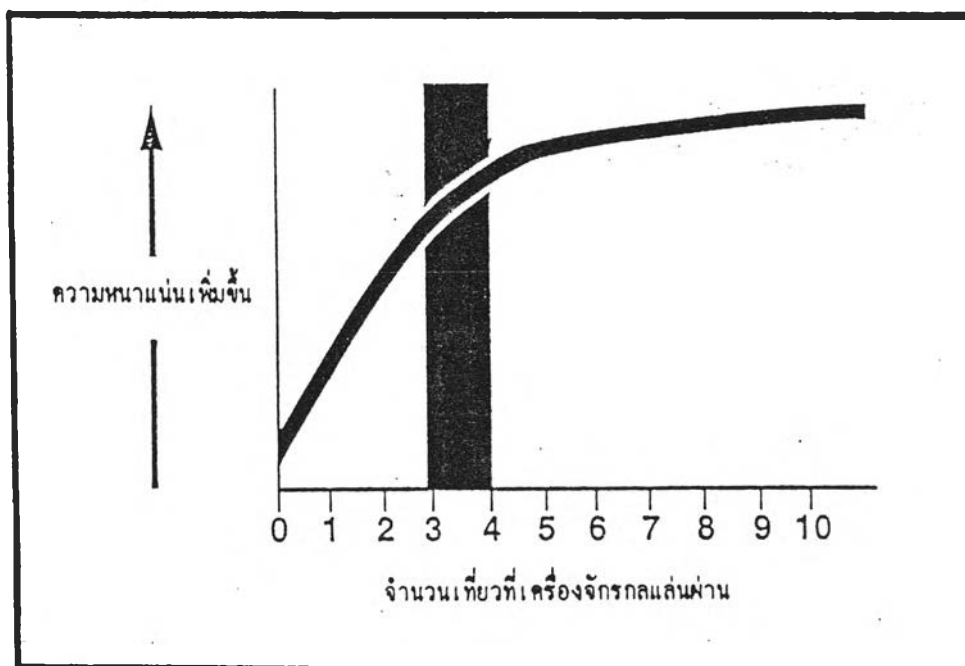
ควรพิจารณาร่วมด้วยว่า มีงานประกอบอื่น ๆ เช่น งานปรับพื้นที่ งานซ่อมแซมถนน งานซุดดิน เป็นต้น รวมอยู่ในงานฟังกลมมูลฝอยหรือไม่ เนื่องจากเครื่องจักรบางประเภท สามารถเพิ่มเติมอุปกรณ์พิเศษ เพื่อให้มีความสามารถทำงานได้หลายหน้าที่ ซึ่งจะทำให้ประหยัดค่าจัดซื้อเครื่องจักรหลายประเภท

7) งบประมาณ

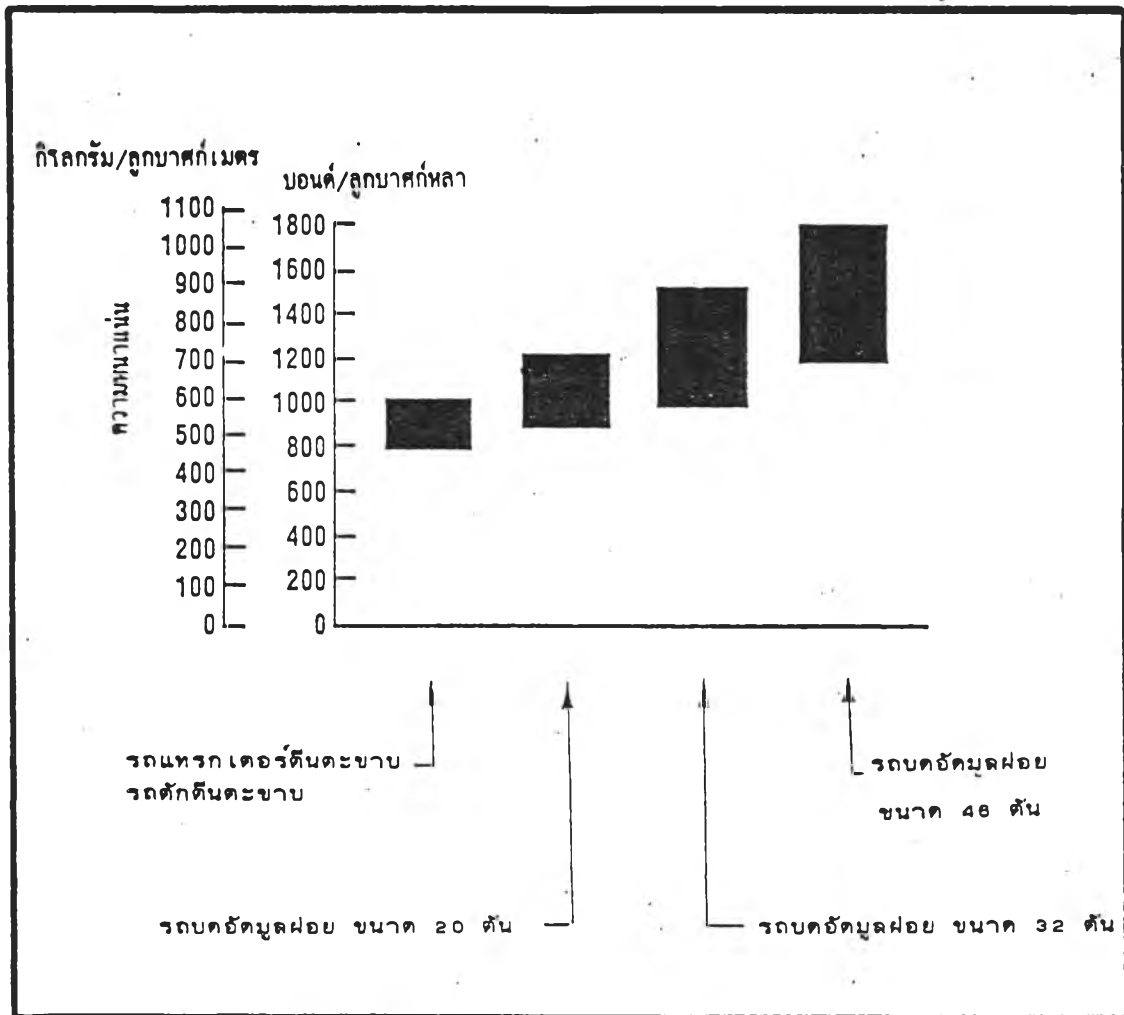
การดำเนินงานฟังกลมมูลฝอยขนาดเล็ก ควรเลือกใช้เครื่องจักรที่มีลักษณะ ซึ่งสามารถทำหน้าที่หลัก (ฟังกลมและบดอัดมูลฝอย) และทำหน้าที่แทนเครื่องจักรประเภทอื่น ๆ ได้ เพื่อให้คุ้มค่าใช้จ่ายในการลงทุน และค่าดำเนินงาน

รูปที่ 2-11 ความสัมพันธ์ระหว่างความหนาแน่นบดอัด และความหนาชั้นมุลมอย
ที่มา : Caterpillar Inc.. 1994

รูปที่ 2-12 ความสัมพันธ์ระหว่างความหนาแน่นบดอัด และจำนวนเที่ยวที่เครื่องจักรกลแล่นผ่านชั้นมุลมอย
ที่มา : Caterpillar Inc.. 1994

รูปที่ 2-13 ความสัมพันธ์ระหว่างความหนาแน่นบดอัด และชนิดของเครื่องจักรกล
ที่มา : Caterpillar Inc., 1994

8) อัตราการเพิ่มขึ้นของปริมาณมูลฝอย ปริมาณมูลฝอยที่จะเพิ่มขึ้นในอนาคต มีผลต่อการวางแผน การใช้งานเครื่องจักร ซึ่งโดยทั่วไปมักใช้วิธีเพิ่มจำนวนเครื่องจักรตามระยะเวลา อย่างไรก็ตาม ในกรณีการขยายตัวของปริมาณมูลฝอยมีอัตราค่อนข้างสูง การเลือกเครื่องจักรขนาดใหญ่ในปัจจุบัน จะมีความเหมาะสมมากกว่า ซึ่งจะต้องพิจารณาร่วมกับอายุการใช้งานของเครื่องจักรด้วย

1.5 การออกแบบองค์ประกอบของระบบฝังกลบมูลฝอย

Amalendu Bagchi (1990) ได้แนะนำว่า

1.5.1 การออกแบบระบบรวบรวมน้ำชะล้างมูลฝอย

ท่อรวบรวมน้ำชะล้างมูลฝอยโดยทั่วไป จะวางในรางที่กรุด้วย กรวด ภายในรางปูดาดด้วยวัสดุใยสังเคราะห์ (geotextile) เพื่อป้องกันมิให้เศษวัสดุละเอียด หลุดเข้าไปในราง หรือเข้าไปในท่อน้ำชะล้างมูลฝอย รูปแบบรางและท่อรวบรวมน้ำชะล้างมูลฝอย แสดงในรูปที่ 2-14 ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) รางน้ำชะล้างมูลฝอย (Leachate Trench)

รางน้ำชะล้างมูลฝอย ควรบรรจุด้วยกรวดให้เป็นเนิน ดัง แสดงรูปที่ 2-14 เพื่อกระจายน้ำหนักค้ำจากเครื่องจักร และป้องกันการแตกเสียหายที่อาจ เกิดขึ้นกับท่อรวบรวมน้ำชะล้างมูลฝอย ส่วนวัสดุใยสังเคราะห์ที่ทำหน้าที่เป็นตัวกรอง ควรหุ้มบน กรวดหรืออาจใช้ชั้นทรายแทนได้ โดยออกแบบขนาดของวัสดุกรอง (soil filter) ตามสมการ

$$D_{15} \text{ ของวัสดุกรอง} < 4 - 5 \quad \dots(2.17)$$

D_{85} ของดินกลบที่บราง

$$D_{15} \text{ ของวัสดุกรอง} > 4 - 5 \quad \dots(2.18)$$

D_{15} ของดินกลบที่บราง

โดย D_{15} = ขนาดของวัสดุที่ยังมีวัสดุขนาดเล็กกว่าอยู่อีก เป็นปริมาณร้อยละ 15

D_{85} = ขนาดของวัสดุที่ยังมีวัสดุขนาดเล็กกว่าอยู่อีก เป็นปริมาณร้อยละ 85

สมการ (2.17) มีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันมิให้วัสดุกลบ ทั้หลุดเข้าไปในชั้นวัสดุกรอง และสมการ (2.18) เพื่อให้มั่นใจว่าชั้นวัสดุกรองสามารถทำหน้าที่ ระบายน้ำได้ดี

การออกแบบวัสดุใยสังเคราะห์ มีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

- สำหรับดินที่มีขนาดผ่านตะแกรง 0.074 มิลลิเมตร (ตะแกรงเบอร์ 200) ได้ไม่เกินร้อยละ 50 ควรเลือกวัสดุโดยสังเคราะห์ที่มีขนาดช่องเปิด ไม่มากกว่า 0.59 มิลลิเมตร (ตะแกรงเบอร์ 30)
- สำหรับดินที่มีขนาดผ่านตะแกรง 0.074 มิลลิเมตร (ตะแกรงเบอร์ 200) ได้มากกว่าร้อยละ 50 ควรเลือกวัสดุโดยสังเคราะห์ที่มีขนาดช่องเปิด ไม่มากกว่า 0.297 มิลลิเมตร (ตะแกรงเบอร์ 50)

2) ท่อรวบรวมน้ำชะล้างมูลฝอย (Leachate Pipe)

การออกแบบท่อรวบรวมน้ำชะล้างมูลฝอย ควรคำนึงถึงปัญหา 2 ประการ คือ ปัญหาการอุดตัน เนื่องจากกระบวนการปฏิกิริยาทางชีววิทยาและเคมี และปัญหาการแตก เนื่องจากน้ำหนักกดอัดของเครื่องจักร

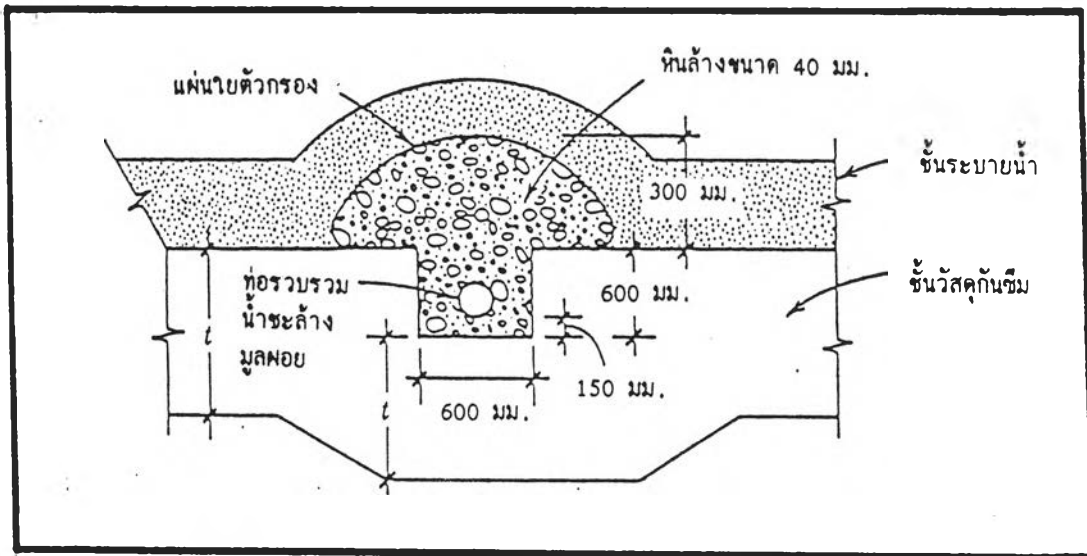
ในการลดปัญหาการอุดตัน มีวิธีแก้ไขเพียงวิธีเดียว คือ การทำความสะอาด ซึ่งมีรูปแบบทั่วไป ดังแสดงในรูปที่ 2-15 โดยการฉีดน้ำล้างท่อ สำหรับปัญหาการแตก ซึ่งมักเกิดขึ้นในระหว่างทำการก่อสร้าง และในระหว่างดำเนินการฝังกลบสามารถป้องกันได้ โดยการดำเนินงานอย่างระมัดระวัง การออกแบบชั้นดินกลบทับให้มีความหนาเพียงพอสำหรับกระจายน้ำหนักกดอัด และการใช้ท่อที่มีความแข็งแรงสูง

โดยทั่วไป ท่อรวบรวมน้ำชะล้างมูลฝอย จะเป็นท่อชนิดพลาสติก ซึ่งจะต้องตรวจสอบความแข็งแรง โดยจะตรวจสอบโดยใช้ความแอ่น (deflection) เป็นเกณฑ์กำหนด กล่าวคือ ไม่เกินร้อยละ 5 โดยคำนวณจากสมการ modified Iowa ดังนี้

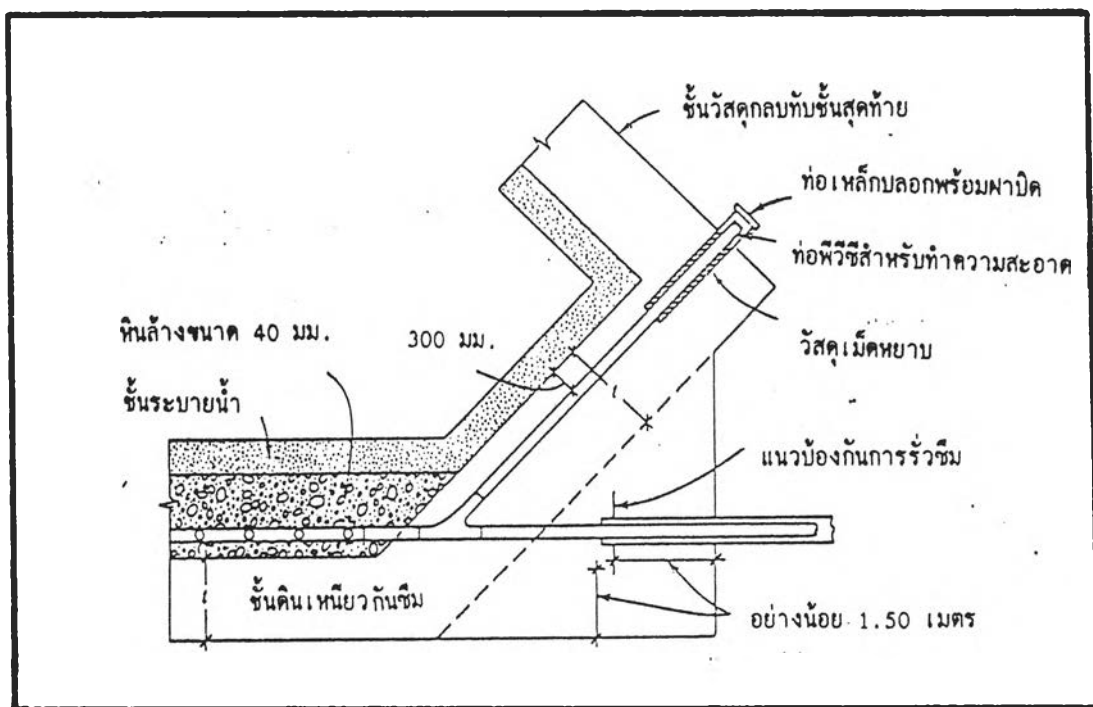
$$\% d = \frac{DBP \times 100}{D_p (0.149(E/Y) + 0.061E')} \quad \dots(2.19)$$

$$\% d = \frac{DBP \times 100}{D (2E/3(DR-1)^3) + 0.061E'} \quad \dots(2.20)$$

- โดย D = ค่าคงที่ของความแอ่น (deflection log factor)
 B = ค่าคงที่ของฐานรองรับท่อ (bedding constant)
 P = แรงดันเหนือท่อ (รวมแรงกดคั้นจากน้ำหนักจร) (ปอนด์/ตารางนิ้ว)
 D_p = ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางของท่อ (นิ้ว)
 d = ความแอ่น (นิ้ว)

รูปที่ 2-14 รูปแบบทั่วไปของท่อรวบรวมน้ำชะล้างมูลฝอย
ที่มา : Amalendu Bagchi. 1990

รูปที่ 2-15 รูปแบบทั่วไปของระบบทำความสะอาดท่อรวบรวมน้ำชะล้างมูลฝอย
ที่มา : Amalendu Bagchi. 1990

- E = Modulus of Elasticity ของวัสดุที่ใช้ทำท่อ
(ปอนด์/ตารางนิ้ว)
 E' = Modulus ของแรงปฏิกิริยาของดิน
(ปอนด์/ตารางนิ้ว)
 DR = อัตราส่วนระหว่างเส้นผ่านศูนย์กลางภายนอกของท่อ
และความหนาของท่อ
 E/Y = Stiffness ของท่อ (ปอนด์/ตารางนิ้ว)
 $= 0.559 E(t/r)^3$
 t = ความหนาของท่อ (นิ้ว)
 r = รัศมีเฉลี่ยของท่อ (นิ้ว)

สมการ (2.19) ใช้เมื่อทราบค่า Stiffness ของท่อ และใช้สมการ (2.20) เมื่อทราบค่า DR สำหรับแนวทางทั่วไปในการกำหนดค่าตัวแปรต่าง ๆ แสดงในตารางที่ 2-4

ในระหว่างทำการก่อสร้าง นำหนักจรัลจากเครื่องจักรกลจะมีผลต่อความแข็งแรงของท่อรวบรวมน้ำชะล้างมูลฝอย ดังนั้น ในการตรวจสอบความแข็งแรงของท่อ ควรรวมแรงดันเนื่องจากเครื่องจักรกลไว้ในค่า P ในสมการ (2.19) และสมการ (2.20) ด้วย และการคำนวณหาแรงดันจากเครื่องจักรกลที่กระทำต่อท่อ ทำได้โดยเลือกค่าสัมประสิทธิ์ ดังแสดงในตารางที่ 2-5 คูณกับค่าแรงกดดันจากเครื่องจักร

นอกจากนี้ การเจาะรูท่อรวบรวมน้ำชะล้างมูลฝอย ควรมีรูปแบบดังแสดงในรูปที่ 2-16 โดยเจาะรูให้อยู่ในใต้แนวเส้นผ่านศูนย์กลางของท่อ เพื่อป้องกันมิให้ท่อสูญเสียความแข็งแรง

1.5.2 การออกแบบระบบแผ่นสังเคราะห์กันซึม (Synthetic Membrane)

1) การยึดแผ่นสังเคราะห์กันซึม

การยึดแผ่นสังเคราะห์กันซึม ดังแสดงในรูปที่ 2-17 จะต้องทำการออกแบบเพื่อป้องกันการเลื่อนหลุดโดยแรงดึง (F_p) ที่จุด A โดย

$$F_p = S_y t \quad \dots (2.21)$$

โดย S_y = yield stress ของแผ่นสังเคราะห์กันซึม
(ปอนด์/ตารางนิ้ว)

t = ความหนาของแผ่นสังเคราะห์กันซึม (นิ้ว)

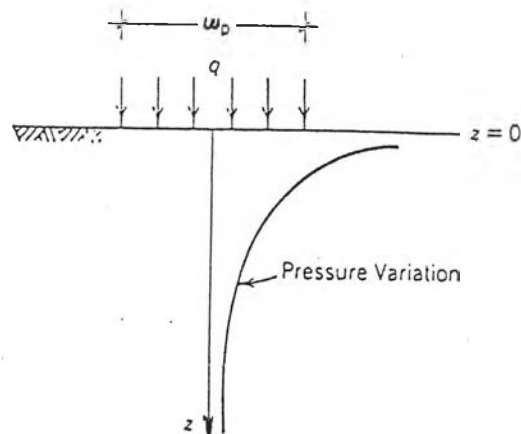
ตารางที่ 2-4 ค่าตัวแปรต่าง ๆ สำหรับสมการ (2.19) และสมการ (2.20)

ตัวแปร	หน่วย	ช่วง	หมายเหตุ
B	-	0.08 - 0.10	- ฐานรองรับท่อเป็นกรวดหรือทราย
D	-	1.50 - 2.50	- ใช้ค่าที่สูงกว่าในกรณีดินในรางไม่ถูกบดอัด
E/	ปอนด์/ตารางนิ้ว		- ใช้ค่าที่ต่ำกว่าในกรณีดินในรางไม่ถูกบดอัด
หิน		1,000 - 3,000	
ดินปนทราย และกรวดมน		100 - 400	
Stiffness	ปอนด์/ตารางนิ้ว		
Schedule 40		129	- สำหรับท่อขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 6 นิ้ว
Schedule 80		700	
SDR 35		46	
SDR 26		115	

ที่มา : Amalendu Bagchi. 1990

ตารางที่ 2-5 ค่าสัมประสิทธิ์ของแรงกดดันที่เกิดจากน้ำหนักร

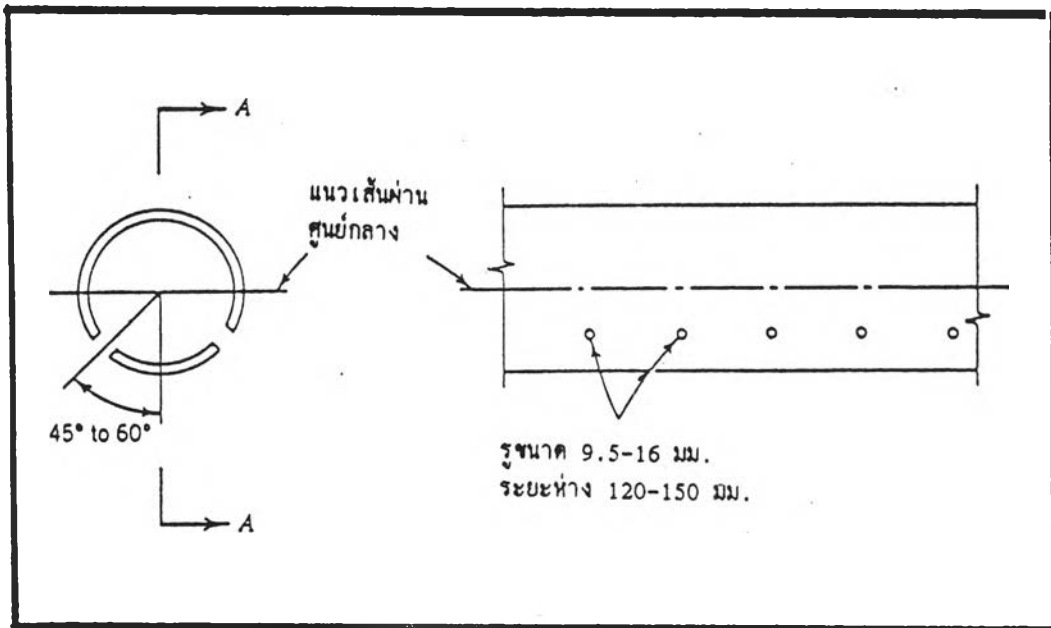
ความลึกเหนือ ท่อรวบรวมน้ำชะล้างมูลฝอย	ค่าสัมประสิทธิ์ สำหรับคูณกับ ค่าแรงกดดันที่เกิดจากน้ำหนักร
W_p	0.4
$2W_p$	0.1
$3W_p$	0.055
$4W_p$	0.03
$5W_p$	0.02
$6W_p$	0.01

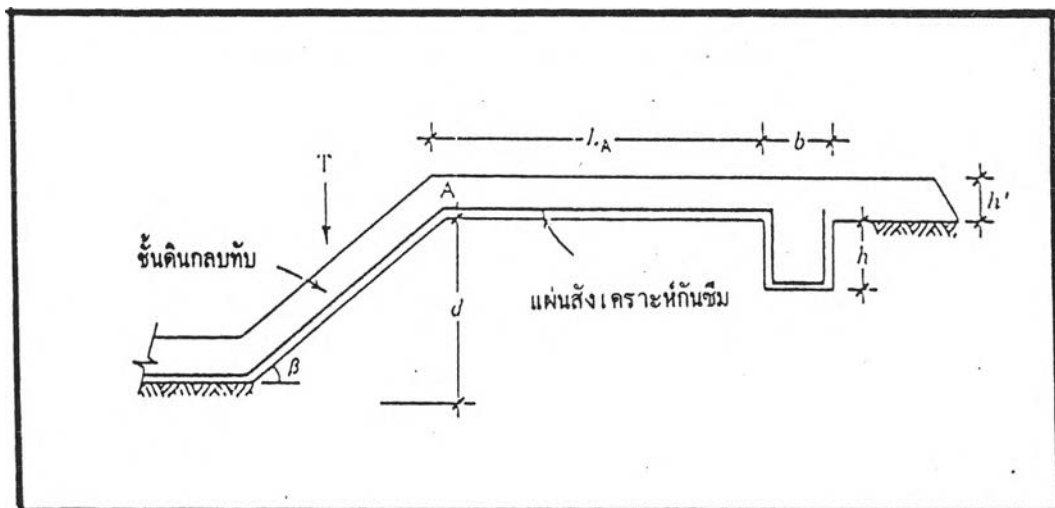
W_p = ความกว้างของล้อรถบดอัดที่สัมผัสพื้นดิน (นิ้ว)

q = แรงกดดันของรถบดอัด (ปอนด์/ตารางนิ้ว)

z = ความหนาของชั้นฝังกลบมูลฝอย (นิ้ว)

รูปที่ 2-16 รูปแบบทั่วไปของการเจาะรูท่อรวบรวมน้ำชะล้างมูลฝอย
ที่มา : Amalendu Bagchi. 1990

รูปที่ 2-17 รูปแบบทั่วไปของการยึดแผ่นพลาสติกสังเคราะห์กันซึม
ที่มา : Amalendu Bagchi. 1990

สำหรับแรงต้านแรงดึง (F_R) ในกรณีไม่มีดินกลบทับบนแผ่น
ใยสังเคราะห์กันซึม แต่มีดินฝังอยู่ในร่องยึด จะมีค่าดังนี้

$$F_R = r_s h b (\tan \delta) + w L_A (\tan \delta) \quad \dots (2.22)$$

โดย r_s = หน่วยน้ำหนักของดิน (ปอนด์/ลูกบาศก์ฟุต)

b = ความกว้างของร่องยึด (ฟุต)

h = ความลึกของร่องยึด (ฟุต)

δ = friction angle ระหว่างดิน และแผ่นใย
สังเคราะห์กันซึม

w = อัตราส่วนระหว่างน้ำหนัก และพื้นที่ของแผ่นใย
สังเคราะห์กันซึม (ปอนด์/ตารางฟุต)

สำหรับแรงต้านแรงดึง (F_{rc}) ในกรณีมีดินกลบทับบนแผ่น
ใยสังเคราะห์กันซึม จะมีค่าดังนี้

$$F_{rc} = r_s (h+h') b (\tan \delta) + (w+r_s) L_A (\tan \delta) \quad \dots (2.23)$$

โดย w อาจตัดทิ้งได้ เนื่องจากมีค่าน้อยมากเมื่อเปรียบ
เทียบกับ r_s และควรจะรวมค่าความปลอดภัยประมาณ 1.2 - 1.5 ในการคำนวณหา F_{rc}
ด้วย

2) การรับน้ำหนักเครื่องจักรกล

น้ำหนักมากที่สุดที่ยอมรับได้ (T) ของเครื่องจักรกล ซึ่งกระทำ
บนแผ่นใยสังเคราะห์กันซึม สามารถคำนวณได้โดย

$$T(\sin B) + W(\sin B) = W(\cos B)(\tan \delta) + F_{rc} + \frac{S_v t}{FS} \quad \dots (2.24)$$

โดย T = น้ำหนักเครื่องจักรกลที่ยอมรับได้

W = น้ำหนักทั้งหมดของดินกลบทับบนทางลาด

$$= \frac{r_s h' d}{\sin B}$$

$\sin B$

B = มุมของทางลาดกระทำต่อแนวระดับ

FS = ค่าความปลอดภัย

- 3) การเลื่อนไหลของดินกลบทับบนทางลาด
ค่าความปลอดภัยต่อการเลื่อนไหลของดิน คำนวณได้จาก

$$FS = \frac{W(\cos B)(\tan r)}{W(\sin B)} = \frac{\tan r}{\tan B} \dots(2.25)$$

โดย friction angle (r) ระหว่างดิน และแผ่นใยสังเคราะห์กันซึม ระหว่างดิน และ geotextile และระหว่างแผ่นใยสังเคราะห์กันซึม และ geotextile มีค่าเท่ากับ 17, 23 - 25 และ 6 - 8 องศา ตามลำดับ

1.5.3 การออกแบบคันดิน (Berm)

การออกแบบคันดิน จะต้องตรวจสอบเสถียรภาพของคันดิน ซึ่งขึ้นอยู่กับความสูงของคันดิน มุมของทางลาด Internal friction (ϕ') Effective cohesive (C') และหน่วยน้ำหนักของวัสดุที่ใช้ก่อสร้างคันดิน ซึ่งเป็นงานค่อนข้างละเอียด และสลับซับซ้อน อย่างไรก็ตาม คันดินโดยทั่วไปที่มีความลาดในระดับแนวราบ : แนวตั้ง ประมาณ 2 : 1 - 2.5 : 1 ค่อนข้างมีความปลอดภัย สำหรับคันดินที่มีความสูงประมาณ 3 - 4 เมตร และก่อสร้างด้วยดินปนทราย นอกจากจะต้องมีเสถียรภาพแล้ว คันดินควรป้องกันการกัดเซาะจากลม และน้ำได้ โดยเฉพาะคันดินที่มีระยะทางลาดยาวมาก จะก่อให้เกิดปัญหามากยิ่งขึ้น

1.5.4 การออกแบบทางลาดของชั้นมูลฝอย

การวิเคราะห์เสถียรภาพของของชั้นมูลฝอย อาจวิเคราะห์ได้ในลักษณะเดียวกันกับกรณีของคันดิน แต่ควรเพิ่มค่าความปลอดภัยประมาณ 1.5 - 2.0 เนื่องจากมูลฝอยประกอบด้วยวัสดุหลากหลาย และเกิดการเปลี่ยนแปลงทางปฏิกิริยาเคมี และชีววิทยาตลอดเวลา และมีข้อเสนอแนะทางลาดของชั้นมูลฝอย ซึ่งได้จากการสังเกตการณ์ในพื้นที่ฝังกลบที่ได้ดำเนินการแล้ว ดังนี้

ความลาดแนวราบ : แนวตั้ง

1) มูลฝอยชุมชน	3 : 1 - 4 : 1
2) มูลฝอยที่มีส่วนประกอบของดินอย่างน้อยร้อยละ 40	8 : 1
3) กากตะกอน (sludge)	6 : 1 - 7 : 1

1.5.5 การออกแบบชั้นวัสดุกลบทับชั้นสุดท้าย (Landfill Cover)

การออกแบบชั้นวัสดุกลบทับชั้นสุดท้าย มีวัตถุประสงค์ เพื่อลด

ปริมาณน้ำฝนไหลซึมลงสู่ระบบฝังกลบที่ฝังกลบเรียบร้อยแล้ว โดยมีรูปแบบทั่วไป ดังแสดงในรูปที่ 2-18 ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1) ชั้นแรกติดกับชั้นมูลฝอย เรียกว่า ชั้นปรับระดับ (grading layer) ประกอบด้วย วัสดุเม็ดหยาบ ความหนาประมาณ 0.15 - 0.60 เมตร ชั้นนี้จะทำหน้าที่เป็นฐานรากที่แข็งแรงให้กับชั้นเหนือขึ้นไป

2) ชั้นที่ 2 เรียกว่า ชั้นกันซึม (barrier layer) จะทำหน้าที่ป้องกันการซึมผ่านของน้ำ ประกอบด้วย ชั้นดินเหนียว ความหนาประมาณ 0.6 เมตร หรือชั้นเบนโทไนท์ ความหนา 0.3 เมตร หรือแผ่นใยสังเคราะห์กันซึม ความหนา 1.5 - 2.0 มิลลิเมตร

3) ชั้นที่ 3 เรียกว่า ชั้นป้องกันชั้นกันซึม (protective layer) จะทำหน้าที่ป้องกันชั้นกันซึมจากสาเหตุความเสียหายต่าง ๆ และเป็นตัวกลางสำหรับการระบายของน้ำซึม ชั้นนี้将有ความหนาประมาณ 0.3 - 1.0 เมตร

4) ชั้นสุดท้าย เรียกว่า ชั้นหน้าดิน (top soil) จะทำหน้าที่เพาะกล้าไม้ปกคลุมระบบฝังกลบมูลฝอย ดังนั้น จึงควรมีการบำรุงรักษาโดยการใส่ปุ๋ยเพื่อส่งเสริมการเจริญเติบโตของพืช ชั้นนี้将有ความหนาประมาณ 0.10 - 0.15 เมตร

1.5.6 การออกแบบระบบระบายแก๊ส

ระบบระบายแก๊ส แบ่งออกเป็น 2 ระบบ ได้แก่ Passive Venting System และ Active Venting System ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

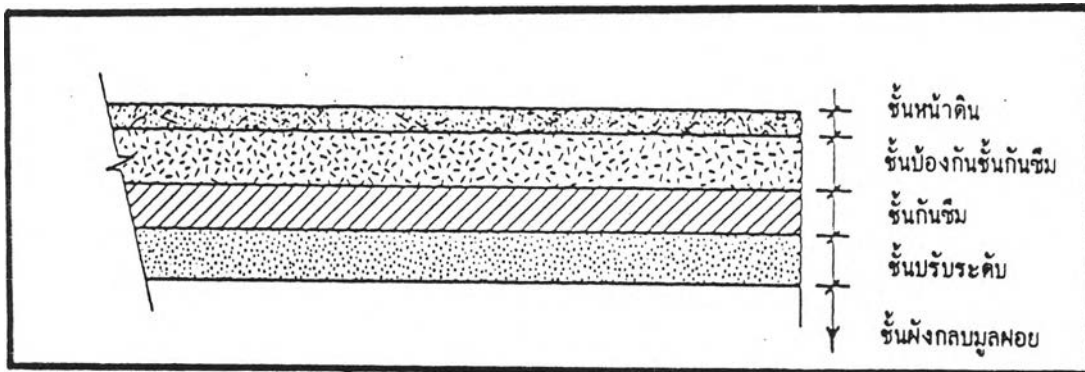
1) Passive Venting System

ระบบนี้เหมาะสมสำหรับระบบฝังกลบขนาดเล็ก ซึ่งมีอัตราการเกิดแก๊สต่ำ และมีโอกาสแพร่กระจายออกนอกพื้นที่น้อย องค์ประกอบของระบบ ประกอบด้วย การติดตั้งท่อระบายแก๊สบริเวณชั้นมูลฝอยชั้นสุดท้ายเป็นแห่ง ๆ อิสระต่อกัน ดังแสดงในรูปที่ 2-19 โดยแต่ละแห่งจะครอบคลุมชั้นมูลฝอยประมาณ 7,500 ลูกบาศก์เมตร แต่ในบางกรณี ท่อระบายแก๊สเหล่านี้อาจถูกเชื่อมต่อเข้าหากันด้วยท่อในแนวระดับบริเวณชั้นวัสดุกลบทับชั้นสุดท้าย ดังแสดงในรูปที่ 2-20

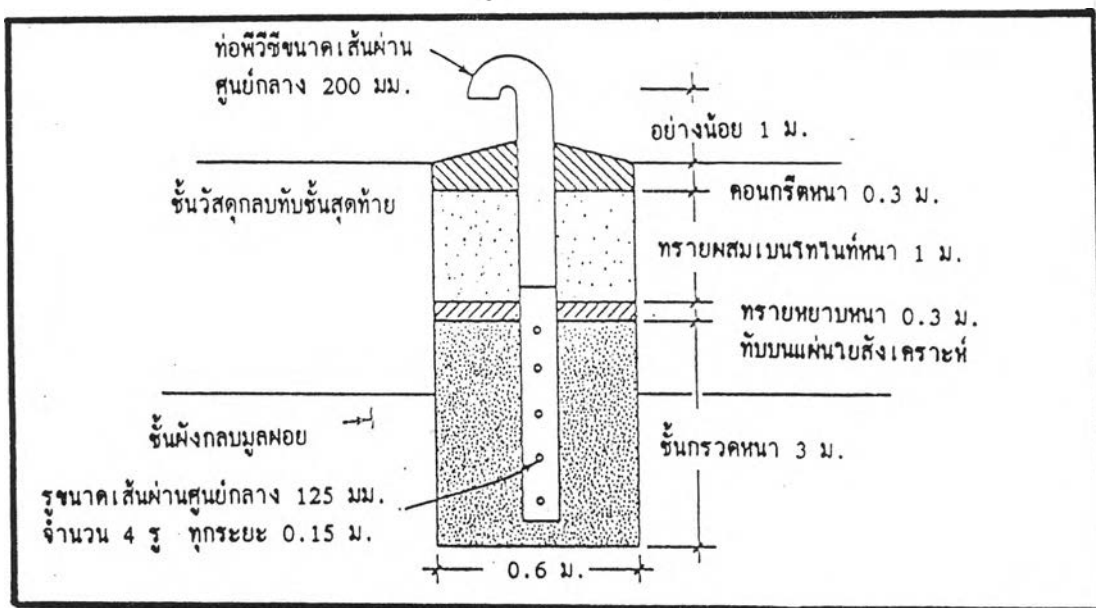
2) Active Venting System

ระบบนี้ มีลักษณะเป็นท่อดูดแก๊สลึกลงไปในชั้นมูลฝอย และเชื่อมต่อกันด้วยท่อเชื่อมต่อในแนวระดับไปยังเครื่องดูดอากาศ เพื่อดูดแก๊สออกจากชั้นมูลฝอย แล้วนำแก๊สไปใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ต่าง ๆ หรือนำไปทำลายโดยการเผาไหม้ หรือปล่อยออกสู่บรรยากาศโดยไม่ได้เผา การที่จะระบายแก๊สออกสู่บรรยากาศโดยไม่ต้องเผาไหม้ ขึ้นอยู่กับปัจจัย 2 ประการ ได้แก่

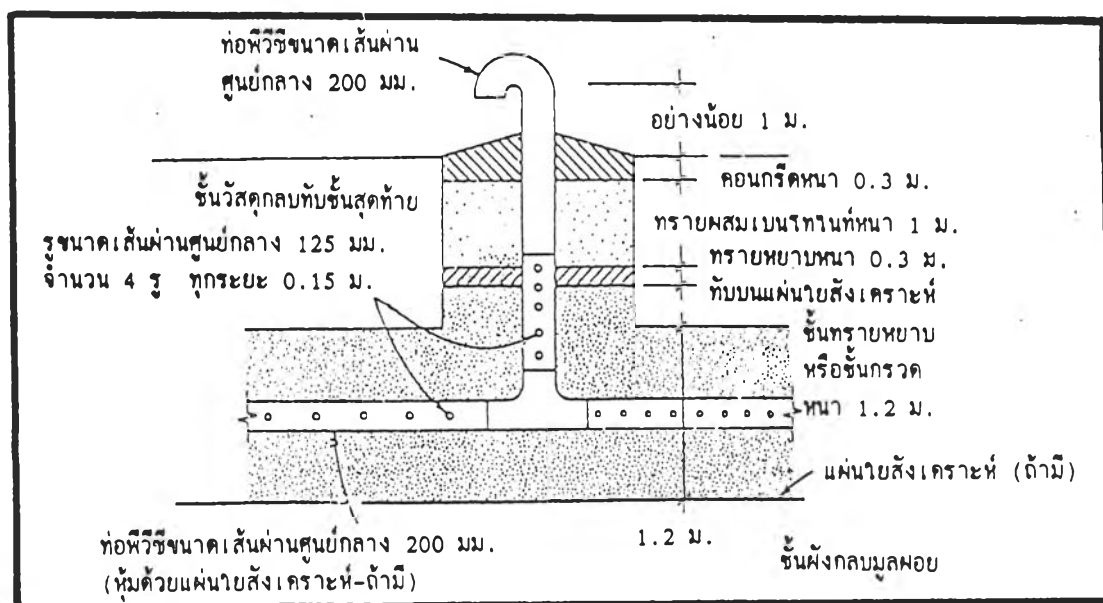
- องค์ประกอบทางเคมีของแก๊ส ไม่มีสารที่เป็นอันตราย เจือปนอยู่มาก เช่น ไวนิลคลอไรด์ เบนซิน

รูปที่ 2-18 รูปแบบทั่วไปของการกลบทับชั้นมูลฝอยชั้นสุดท้าย
ที่มา : Amalendu Bagchi. 1990

รูปที่ 2-19 ลักษณะทั่วไปของ Passive Vent ที่ติดตั้งแยกกันโดยอิสระ
ที่มา : Amalendu Bagchi. 1990

รูปที่ 2-20 ลักษณะทั่วไปของ Passive Vent ที่ติดตั้งเชื่อมต่อกัน
ที่มา : Amalendu Bagchi. 1990

รูปที่ 2-21 ซึ่งประกอบด้วย

- สถานที่ตั้งระบบฝังกลบมูลฝอยทางไกลชุมชน ซึ่งจะก่อให้เกิดเหตุรำคาญอื่น ๆ เช่น กลิ่นรุนแรง การจัดวางผังระบบระบายแก๊ส Active Vent แสดงใน

- บ่อดักแก๊ส (Extraction Well) ควรติดตั้งในตำแหน่งและระยะห่าง ซึ่งทำให้เกิดพื้นที่ครอบคลุมถึงทับซ้อนกันมากที่สุด เช่น ในรูปที่ 2-22 จะเกิดพื้นที่ทับซ้อนร้อยละ 27 โดยติดตั้งบ่อดักแก๊สที่มุมของรูปสามเหลี่ยมด้านเท่าที่มีความยาวแต่ละด้านเท่ากับ $1.73 R$ และจะได้พื้นที่ทับซ้อนร้อยละ 100 โดยติดตั้งบ่อดักแก๊สที่มุมของรูปแปดเหลี่ยมด้านเท่าที่มีความยาวแต่ละด้านเท่ากับ R ดังนั้น ในการคำนวณหาระยะห่างของบ่อดักแก๊ส สามารถใช้สมการดังนี้

$$\text{ระยะห่าง} = \frac{2R - O_1}{100} R \quad \dots (2.26)$$

โดย R = รัศมีที่บ่อดักแก๊สสามารถครอบคลุมถึง
 O_1 = สัดส่วนการทับซ้อนที่ต้องการ

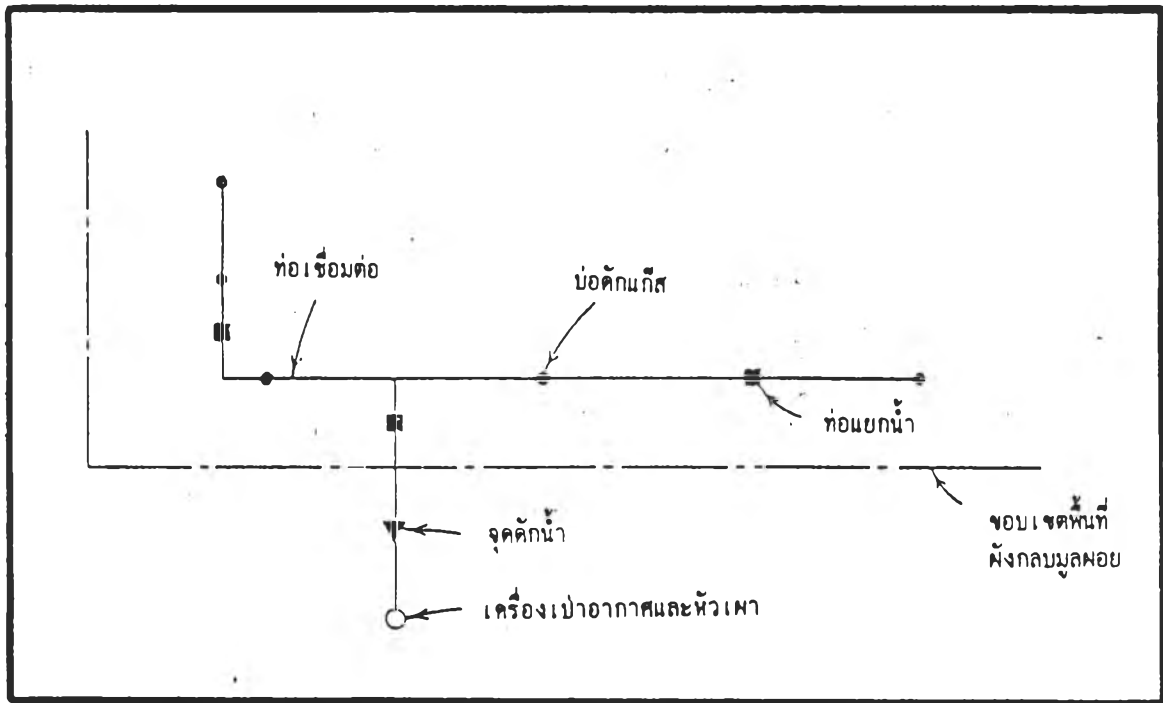
โดยทั่วไปค่า R เกิดจากการทดลองในสนาม อย่างไรก็ตาม หากไม่สามารถดำเนินการทดลองได้ อาจใช้ $R = 45$ เมตร และรูปแบบทั่วไปของบ่อดักแก๊ส แสดงในรูปที่ 2-23

- ท่อเชื่อมต่อ (Header Pipe)

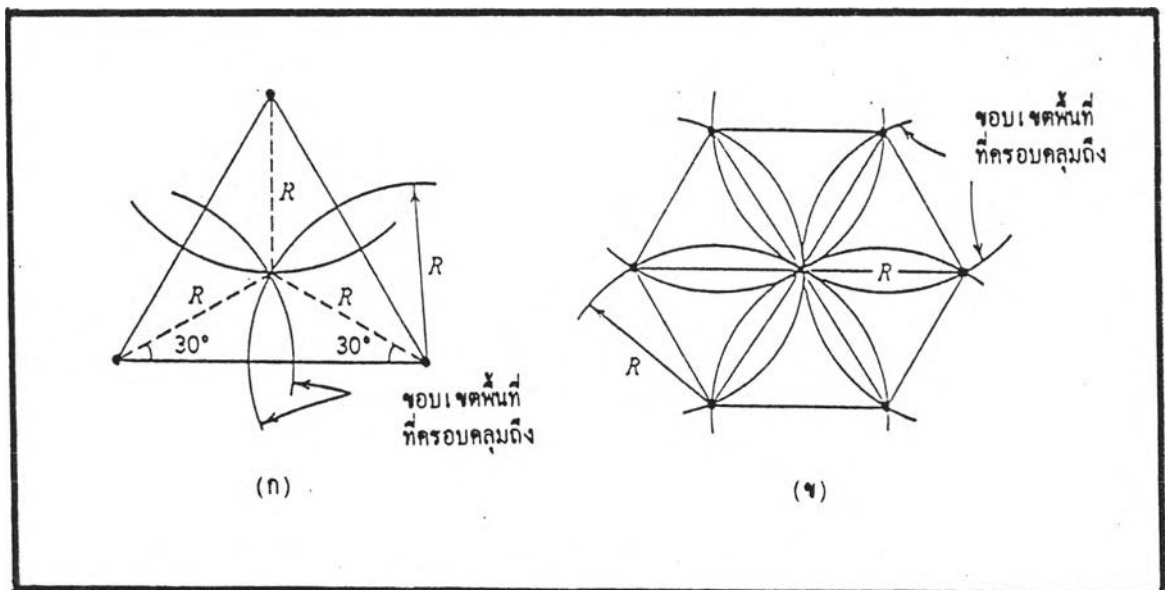
ท่อเชื่อมต่อโดยทั่วไป จะเป็นท่อพลาสติก (PVC) หรือท่อพลาสติกความหนาแน่นสูง (HDPE) ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 0.15 - 0.20 เมตร ติดตั้งในรางซึ่งบรรจุด้วยทราย ดังแสดงในรูปที่ 2-24

- เครื่องเป่าอากาศ (Blower)

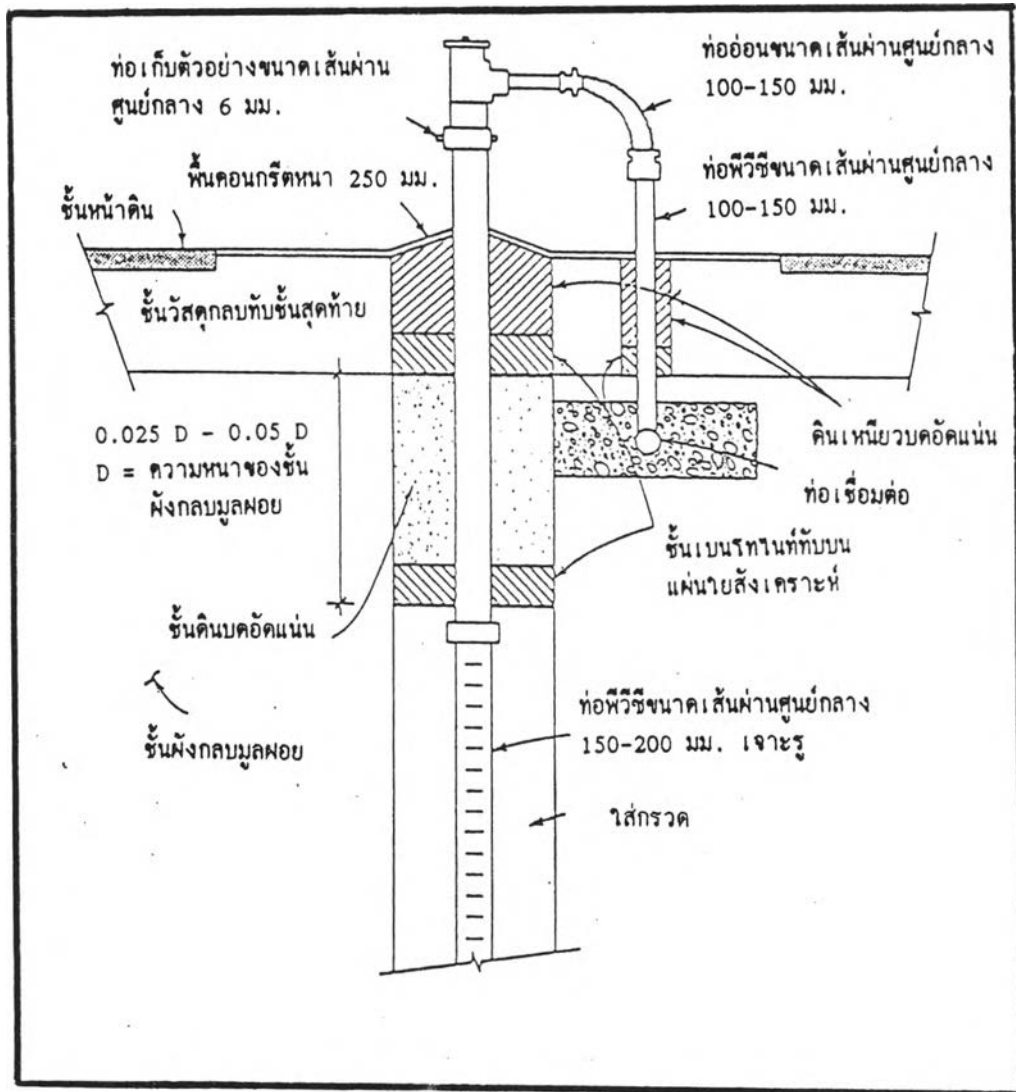
ขนาดของเครื่องเป่าอากาศ ขึ้นอยู่กับ negative head ทั้งหมด และปริมาณแก๊สที่ต้องการดึงเก็บออกไป หากเครื่องเป่าอากาศมีขนาดใหญ่กว่า 5 แรงม้า ควรใช้ไฟฟ้าแบบ 3 เฟส ในกรณีไม่มีไฟฟ้าแบบ 3 เฟส

รูปที่ 2-21 รูปแบบทั่วไปของการจัดวางผังระบบ Active Vent
ที่มา : Amalendu Bagchi. 1990

รูปที่ 2-22 ตำแหน่งการติดตั้งบ่อดักแก๊สที่ทำให้เกิดพื้นที่ทับซ้อนในสัดส่วนต่าง ๆ
(ก) แบบสามเหลี่ยม (ข) แบบสี่เหลี่ยม
ที่มา : Amalendu Bagchi. 1990

รูปที่ 2-23 รูปแบบทั่วไปของบ่อดักแก๊ส
ที่มา : Amalendu Bagchi, 1990

ควรรอกแบบเครื่องเป่าอากาศให้มีขนาดเล็กลง แต่มี
จำนวนมากขึ้น

- เครื่องแยกน้ำ

แก๊สจากระบบฟังกมลพิษมักจะมีความชื้นสูง และจะ
กลั่นตัวในขณะที่ผ่านท่อเชื่อมต่อ เนื่องจากอุณหภูมิของ
แก๊สลดลง ดังนั้น จึงต้องทำการแยกน้ำออกจากแก๊สโดย
ติดตั้งจุดแยกน้ำเป็นระยะ ๆ ประมาณ 150 - 300
เมตร ดังแสดงในรูปที่ 2-25

- หัวเผา (Burner)

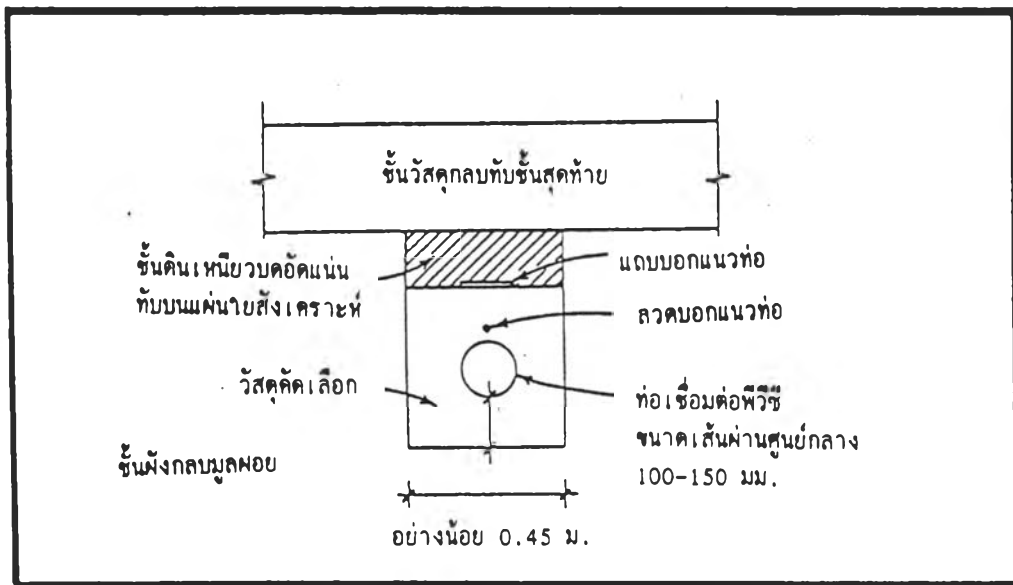
หัวเผามีความสำคัญ ในกรณีที่ต้องเผาทั้งแก๊สอันตราย
โดยจะต้องทำให้อุณหภูมิสูง ประมาณ 800 - 900
องศาเซลเซียส และมีระยะเวลาเผาประมาณ
0.3 - 0.5 วินาที เพื่อให้สามารถทำลายแก๊สได้ทั้ง
หมด และควรติดตั้งเครื่องป้องกันเปลวไฟลามกลับไปหา
เครื่องเป่าอากาศ

2. ระบบเผาในเตาเผา (Incineration)

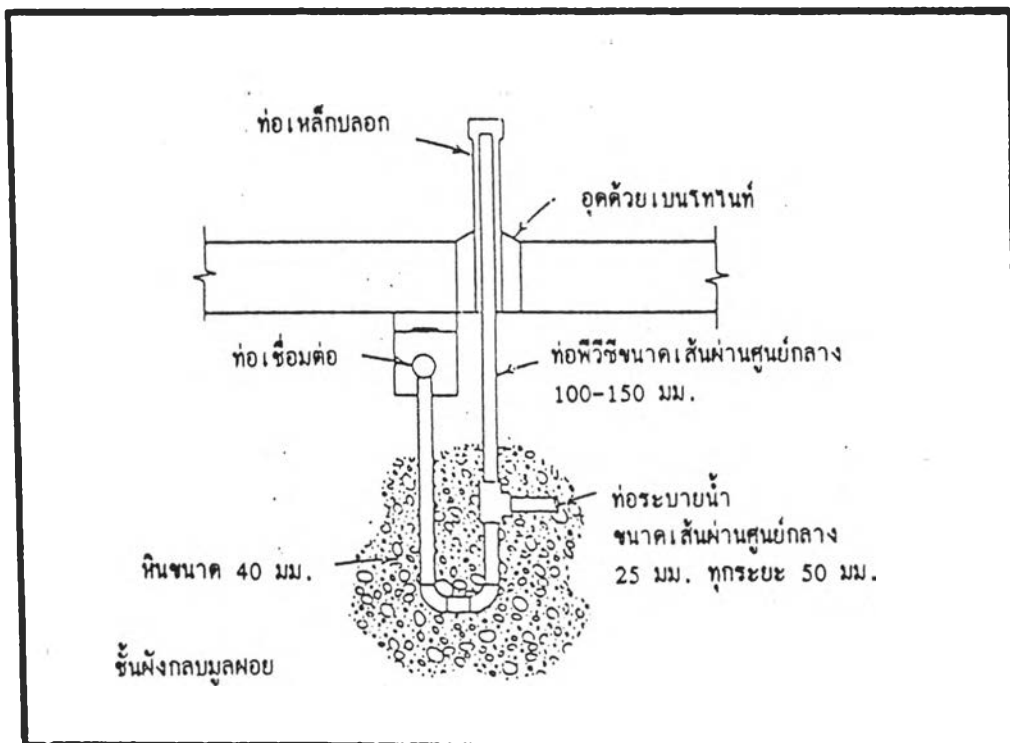
ระบบเผาในเตาเผา มีขั้นตอนการทำงานและองค์ประกอบของระบบ ดังแสดงใน
รูปที่ 2-26 และรูปที่ 2-27 ดังนี้

2.1 บ่อรวบรวมมูลฝอย (Refuse Pit)

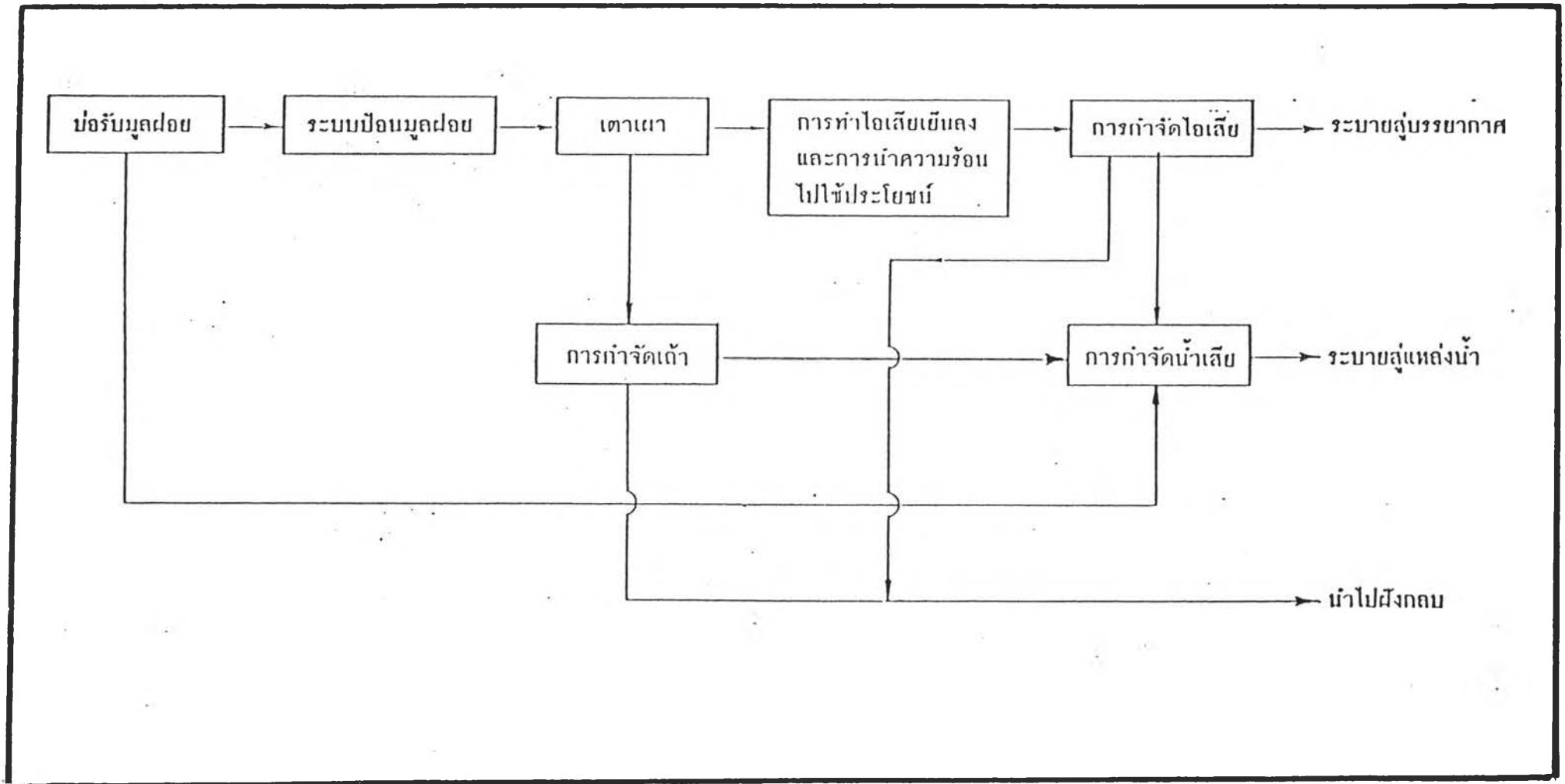
เป็นบ่อเก็บกักมูลฝอย เพื่อเตรียมขนถ่ายเข้าสู่เตาเผา โดยมีขนาดประมาณ
1 - 3 เท่าของปริมาณมูลฝอยที่จะต้องเผาทั้งหมด เพื่อช่วยให้เตาเผาทำงานได้อย่างสม่ำเสมอ
มีจำนวนช่อง (bunker) เพียงพอสำหรับจำนวนรถเก็บขนมูลฝอยในการทำการถ่ายเทมูลฝอยออก
จากรถพร้อมกันในแต่ละช่วงเวลา ซึ่งที่ปากช่องดังกล่าว จะมีประตูที่ถูกควบคุมให้เปิด-ปิดในช่วงที่
มีการถ่ายเทมูลฝอยจากรถเก็บขนมูลฝอย การขนถ่ายมูลฝอยออกจากบ่อรวบรวมมูลฝอย กระทำได้
โดยใช้ปั้นจั่นเคลื่อนที่ (crane) ติบปริมาณมูลฝอยไม่น้อยกว่า 10 ลูกบาศก์เมตร เข้าสู่กรวย
บ่อนมูลฝอย (charging hopper) เพื่อบ่อนเข้าสู่เตาเผาต่อไป การดำเนินงานต่าง ๆ ในบ่อ
รวบรวมมูลฝอย จะมีเจ้าหน้าที่ควบคุมโดยตรงจากห้องควบคุม ซึ่งอยู่ในบริเวณที่สามารถมองเห็น
การทำงานในบ่อรวบรวมมูลฝอยได้ทั่วถึง

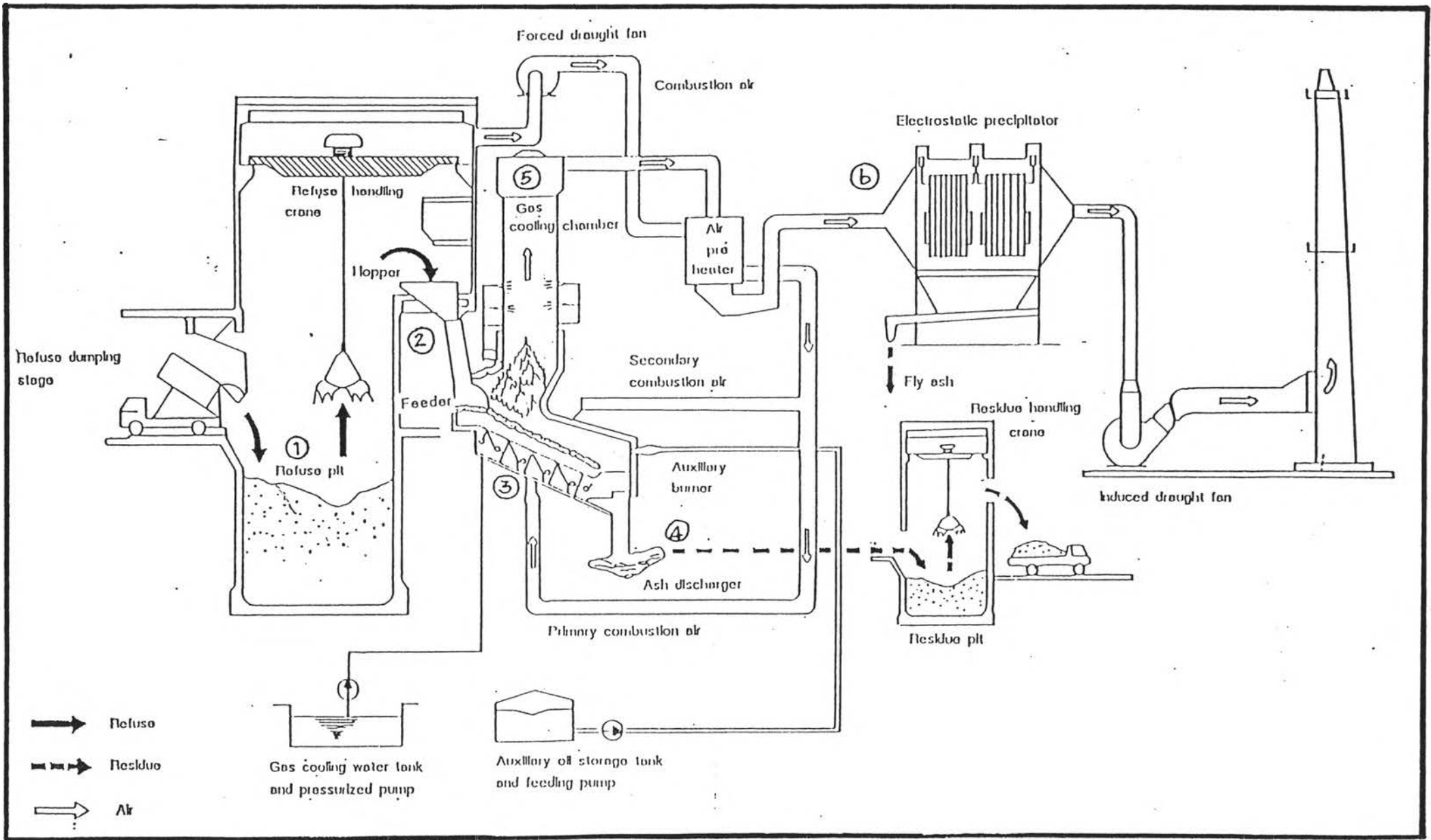
รูปที่ 2-24 รูปแบบทั่วไปของท่อเชื่อมต่อท่อรวบรวมแก๊ส
 ที่มา : Amalendu Bagchi. 1990

รูปที่ 2-25 รูปแบบทั่วไปของท่อแยกน้ำออกจากแก๊ส (Dripleg)
 ที่มา : Amalendu Bagchi. 1990

รูปที่ 2-26 ขั้นตอนการทำงานของระบบเตาเผามูลฝอย

รูปที่ 2-27 องค์ประกอบของระบบเตาเผามูลฝอย
 ที่มา : Nissho Iwai Corporation. 1992

2.2 กรวยป้อนมูลฝอย (Charging Hopper)

เป็นองค์ประกอบ ซึ่งรับมูลฝอยจากบ่อรวบรวมมูลฝอย เพื่อส่งผ่านเข้าสู่ห้องเผา

2.3 เตาเผา (Furnace)

ชนิดของเตาเผาที่สำคัญ แบ่งออกได้เป็น 4 ชนิด ได้แก่

2.3.1 เตาเผาแบบแผงตะกรับ (Grate Type หรือ Stoker Type) ดังแสดงในรูปที่ 2-28 เป็นเตาเผาที่นิยมใช้เผามูลฝอยชุมชนและมีประสิทธิภาพสูง

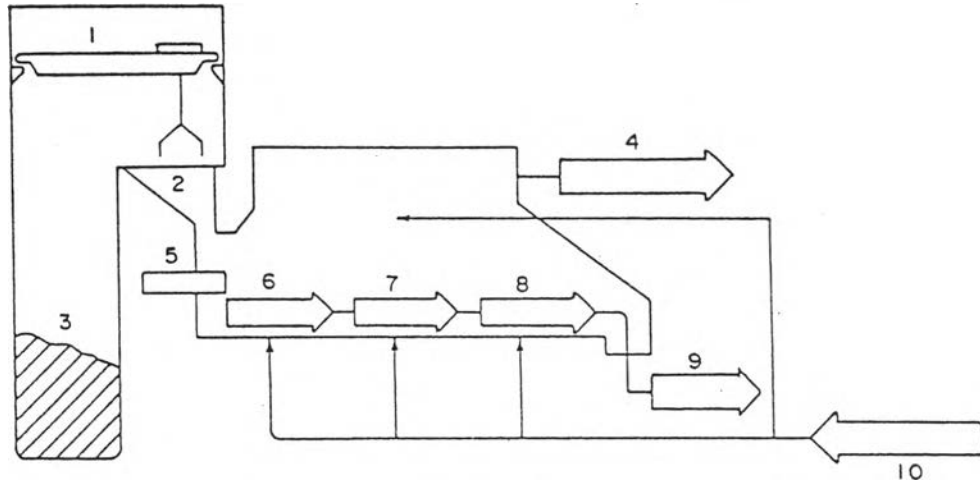
2.3.2 เตาเผาแบบทรงกระบอกหมุน (Rotary Type) ดังแสดงในรูปที่ 2-29 เป็นเตาเผาทรงกระบอก วางตัวในแนวระดับ มีความลาดเล็กน้อย ในขณะที่ทำการเผามูลฝอย จะหมุนรอบแกน เพื่อผสมและเคลื่อนที่มูลฝอย

2.3.3 เตาเผาแบบใช้ตัวกลางนำความร้อน (Fluidized Bed Type) ดังแสดงในรูปที่ 2-30 เป็นเตาเผาที่ใช้อุณหภูมิในการเผาประมาณ 500 - 750 องศาเซลเซียส โดยบรรจุตัวกลางนำความร้อน เช่น แร่ควอทซ์ หรือทรายแม่น้ำไว้ภายใน และต้องทำให้มูลฝอยมีขนาดเล็กเพื่อให้การเผาไหม้สมบูรณ์

2.3.4 เตาเผาแบบจำกัดอากาศ (Pyrolysis Type) ดังแสดงในรูปที่ 2-31 มูลฝอยที่จะส่งผ่านเข้าสู่เตาเผาประเภทนี้ จะต้องผ่านการคัดแยกส่วนที่ไม่ไหม้ไฟออกก่อน จากนั้นจะถูกส่งเข้าสู่ส่วนที่เรียกว่า waste distillator ซึ่งมีลักษณะคล้าย rotary kiln และทำหน้าที่เผามูลฝอยแบบจำกัดออกซิเจน จนเกิดแก๊สร้อนขึ้น จึงผ่านเข้าไปในเตาเผาอุณหภูมิสูง (high temperature incinerator) ซึ่งมีอุณหภูมิประมาณ 1,140 องศาเซลเซียส และมีการให้ปริมาณออกซิเจนอย่างเต็มที่ เกิดการเผาไหม้อย่างสมบูรณ์

2.4 ระบบกำจัดเถ้า (Ash Handling System)

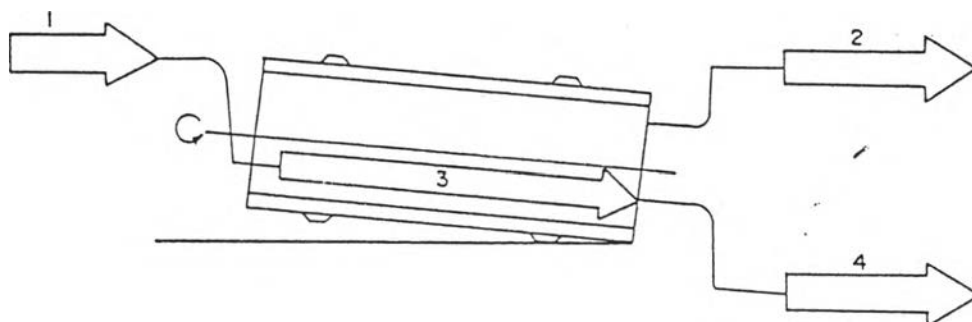
ผลจากการเผาในเตาเผา จะเกิดเถ้า 2 ประเภท ได้แก่ เถ้าที่ตกอยู่ภายในเตาเผา (bottom ash) และเถ้าที่ลอยไปกับแก๊สร้อน (fly ash) ซึ่งต้องทำการรวบรวม และนำไปกำจัดด้วยวิธีฝังกลบอย่างถูกหลักสุขาภิบาล

สัญลักษณ์

1. บันจั้นคิบลมลอย (CRANE)
2. กรวยสำหรับเทมูลฝอยเข้าเตาเผา (CHARGING HOPPER)
3. บ่อรับมูลฝอย (REFUSE PIT)
4. ส่วนที่เกิดการเผาไหม้ (COMBUSTION EXHAUST GAS)
5. เครื่องป้อนมูลฝอยเข้าเตา (FEEDER)
6. ส่วนที่อบมูลฝอยให้แห้ง (DRYING)
7. ส่วนที่มูลฝอยไหม้ไฟ (BURNING)
8. ส่วนหลังจากการเผาไหม้แล้ว (AFTER-BURNING)
9. เถ้า (COMBUSTION RESIDUE)
10. อากาศที่เข้าทางด้านใต้เพื่อสนับสนุนการเผาไหม้ (UNDERFIRE AIR)

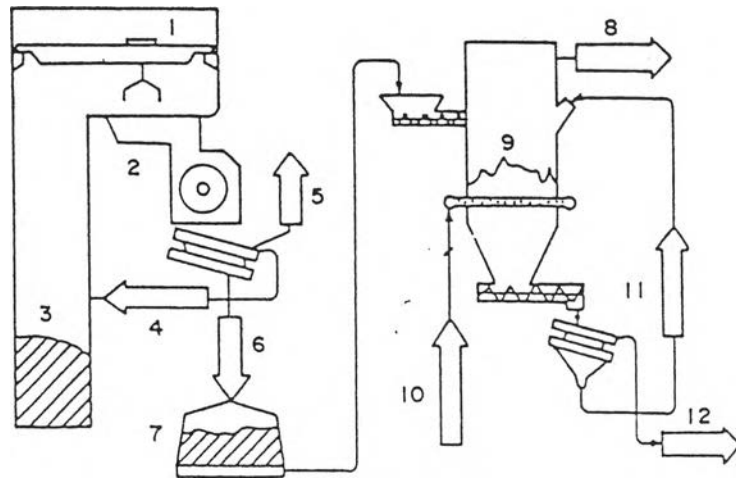
รูปที่ 2-28 ระบบเตาเผามูลฝอยแบบแผงตะแกรง (Grate Type)
ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535

สัญลักษณ์

- 1 ส่วนที่มูลฝอย (REFUSE) เข้า
- 2 ไอเสียจากการเผาไหม้ (COMBUSTION EXHAUST GAS)
- 3 ส่วนที่มูลฝอยถูกอบจนแห้งแล้วจะเกิดการลุกไหม้ (DRYING, COMBUSTION)
- 4 เถ้าและกากที่เหลือจากการเผาไหม้ (ASH AND COMBUSTION RESIDUE)

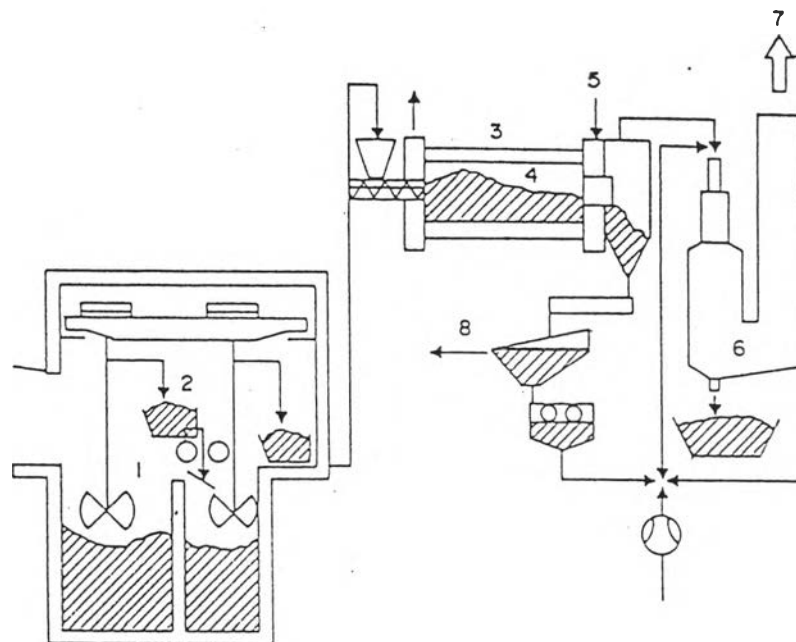
รูปที่ 2-29 ระบบเตาเผามูลฝอยแบบทรงกระบอกหมุน (Rotary Type)
ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535

สัญลักษณ์

- 1 ปันจี้คิบบมูลฝอย (CRANE)
- 2 เครื่องบดมูลฝอยขนาดธรรมดาให้มีขนาดเล็ก (SHREDDER)
- 3 บ่อรับมูลฝอย (REFUSE PIT)
- 4 เครื่องบดมูลฝอยขนาดใหญ่ให้มีขนาดเล็ก (BULKY SHREDDED MATTER)
- 5 เครื่องคัดแยกโลหะออกไป (METAL SEPARATOR)
- 6 มูลฝอยซึ่งถูกบดแล้ว (SHREDDED MATTER)
- 7 ห้องเก็บมูลฝอยก่อนฝังชั้นเตาเผา (BANKER)
- 8 ไอเสียจากการเผาไหม้ (COMBUSTION EXHAUST GAS)
- 9 เตาเผาแบบ (FLUIDIZED BED)
- 10 อากาศที่เป่าเข้าเตาเพื่อช่วยการเผาไหม้ (COMBUSTION AIR)
- 11 ตัวกลางนำความร้อน (FLUIDIZED MEDIUM)
- 12 ถังและกากที่เหลือจากการเผาไหม้ (ASH AND COMBUSTION RESIDUE)

รูปที่ 2-30 ระบบเตาเผามูลฝอยแบบใช้ตัวกลางนำความร้อน (Fluidized Bed Type)
ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.2535

สัญลักษณ์

- 1 บ่อรับมูลฝอยและชั้นจั่นต้นมูลฝอย
- 2 เครื่องบดและแยกมูลฝอย
- 3 DRYER และ WASTE DISTILLATOR
- 4 การเผาแบบจำกัดออกซิเจน (ไม่มีเปลวไฟ)
- 5 ก๊าซร้อนจากเตาเผาอุณหภูมิต่ำ
- 6 HIGH TEMPERATURE INCINERATOR
ซึ่งเผาไหม้จากมูลฝอยที่อุณหภูมิ 2,200° F
- 7 ไอเสียจากการเผาไหม้
- 8 กากที่เหลือจากการอบ (INERTS MATERIAL)

รูปที่ 2-31 ระบบเตาเผามูลฝอยแบบจำกัดอากาศ (Pyrolysis Type)
ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535

2.5 ระบบลดอุณหภูมิของไอเสีย (Flue Gas Cooling System)

ไอเสียที่เกิดจากการเผาไหม้ จะมีอุณหภูมิสูงประมาณ 700 - 950 องศาเซลเซียส ซึ่งไม่สามารถส่งเข้าสู่ระบบกำจัดมลพิษของไอเสียได้โดยตรง จำเป็นต้องลดอุณหภูมิลงให้เหลือประมาณ 250 - 300 องศาเซลเซียส โดยวิธีพ่นน้ำ หรือใช้หม้อไอน้ำ (steam boiler)

2.6 ระบบกำจัดไอเสีย (Flue Gas Treatment)

ไอเสียจากการเผาไหม้ ประกอบด้วยอนุภาคต่าง ๆ ซึ่งมีปริมาณที่อาจส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมได้ จึงต้องทำการบำบัดให้มีปริมาณสอดคล้องกับข้อกำหนดของมาตรฐานที่เกี่ยวข้องเสียก่อน วิธีการบำบัดไอเสียประเภทต่าง ๆ ได้แก่

- 1) วิธี Bag House Filter หรือ Electrostatic Precipitator สำหรับกำจัดเถ้า และฝุ่นละออง ให้มีปริมาณไม่เกิน 0.05 กรัม/ลูกบาศก์เมตร
- 2) วิธี Dry Ventury Scrubber ร่วมกับการฉีดสารเคมี สำหรับกำจัดออกไซด์ของซัลเฟอร์ (SO_x) และไฮโดรคลอไรด์ (HCl) ให้มีปริมาณไม่เกิน 100 และ 200 ส่วนในล้านส่วน (ppm) ตามลำดับ
- 3) วิธีควบคุมอุณหภูมิในเตาเผา ให้มีอุณหภูมิไม่น้อยกว่า 850 องศาเซลเซียส สำหรับกำจัดออกไซด์ของไนโตรเจน (NO_x) ให้มีปริมาณไม่เกิน 250 ส่วนในล้านส่วน (ppm)

2.7 ระบบบำบัดน้ำเสีย

ปริมาณน้ำเสียจากการเผาไหม้ขึ้นอยู่กับวิธีการที่ใช้ในกระบวนการต่าง ๆ โดยทั่วไป น้ำเสียจากเตาเผาจะเกิดจากบ่อรวบรวมมูลฝอย ระบบกำจัดเถ้า ระบบลดอุณหภูมิของไอเสีย ระบบกำจัดไอเสีย และการทำความสะอาดทั่วไป ส่วนลักษณะสมบัติของน้ำเสียจะแปรผันค่อนข้างมาก ตามกระบวนการเผาไหม้ โดยลักษณะสมบัติหลักที่เปลี่ยนแปลงมาก คือ COD และ pH อย่างไรก็ตาม ในระบบเผาไหม้ที่สมบูรณ์ น้ำเสียโดยรวมที่มีค่า COD ต่ำ และ pH สูง